ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΧΡ. ΚΟΝΤΑΞΑΚΗΣ

ΑΤΤΙΚΗ ΙΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΜΠΟΥΠΟΥΛΙΝΑΣ 34

ΕΤΟΣ Δ'. | ΑΘΗΝΑΙ τῇ 1ῃ Ἀπριλίου 1901 | ΑΡΙΘ 7

MAX NORDAU

Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ

(Συνέχεια)

Ἀλλ' ἐὰν αἴφνης αὔριον εἷς ἐκ τῶν ἀπειραρίθμων εὑρετῶν, οἵτινες ἀσχολοῦνται περὶ τὴν ἐφεύρεσιν τοῦ πηδαλίου τοῦ ἀεροστάτου, καταληξῇ πραγματικῶς εἰς πρακτικήν τινὰ λύσιν τοῦ προβλήματος τούτου, τί θὰ συμβῇ τότε; Τότε βεβαίως οὐδεμία ἀνάγκη ὑποβρυχίου πλοίου, ὅπως ὁ πολεμικὸς στόλος τῆς Ἀγγλίας ἀπολέσῃ πᾶσαν ἀξίαν καὶ ἀφαιρεθῇ ἡ βάσις ἐφ' ἧς ἑδράζεται ἡ παγκόσμιος αὐτῆς ἰσχύς. Τοιαύτη ἐφεύρεσις θὰ εἶχε πολλὰ σπουδαιότερα ἀποτελέσματα ἢ τὸ ὑποβρύχιον πλοῖον. Ὅπως τὰ θωρηκτὰ οὕτω καὶ τὰ φρούρια θὰ καθίσταντο περιττὰ καὶ ἄχρηστα, ἀδύνατος δὲ θὰ καθίστατο καὶ ἡ φύλαξις τῶν συνόρων, οὕτως ὥστε θὰ κατηργοῦντο κατ' ἀνάγκην καὶ τὰ εἰσαγωγικὰ τέλη, ἐξ οὗ θὰ προήρχετο προφανὴς ἐν τῇ ἱστορίᾳ οἰκονομικὴ ἀναστάτωσις. *Ἡ ἱστορία* ὅλη τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους διδάσκει ἡμᾶς, ὅτι αἱ πράγματι σπουδαιόταται τροπαὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων οὐδέποτε προῆλθον ἐκ τῆς κανονικῆς ποσείας καὶ ἀμοιβαίας ἐπιδράσεως τῶν ἑκάστοτε κρατουσῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ καὶ τῇ κοινωνίᾳ δυνάμεων, ἀλλ' ἦσαν ἀείποτε τὸ ἀποτέλεσμα νέας τινὸς ἐπινοίας, νέας τινὸς ἀνακαλύψεως ἢ ἐφευρέσεως.

Ἡ Ἐνετία ἦτο ἰσχυρότατον κράτος, ἦτο ἡ πρώτη δύναμις ἐν τῇ Μεσογείῳ. Ἐπὶ αἰῶνας ὅλους ἐπολέμει πρὸς τὸ Βυζάντιον καὶ πρὸς τὸ ἅγιον Ρωμαϊκὸν κράτος, πρὸς τὴν Γενόαν καὶ πρὸς τὴν Γαλλίαν, πρὸς τοὺς Τούρκους καὶ πρὸς τὸν Πάπαν· ἐνίκα καὶ ἐνικᾶτο, ὑψοῦτο καὶ κατέπιπτε καὶ πάλιν ἀνωρθοῦτο καὶ ἐθριάμβευεν. Ἀλλ' ἐν συνόλῳ ἡ θέσις ἣν κατεῖχεν ἐν τῷ κόσμῳ ἔμενεν ἡ αὐτὴ σχεδὸν πάντοτε, καὶ ἡ ἀριθμητική της ἀξία ἐν τῷ ὑπολογισμῷ τῆς εὐρωπαϊκῆς πολιτικῆς διετέλει σχεδὸν ἀμετάβλητος.

Ἀκριβῶς περὶ τὰ τέλη τοῦ δεκάτου πέμπτου καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ δεκάτου ἕκτου αἰῶνος, παρὰ τὴν εἰσβολὴν τῆς νέας τουρκικῆς δυνάμεως ἡ ἰσχὺς καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς Ἐνετίας ἐβασίζετο ἐπὶ ἀσφαλεστέρων θεμελίων ἢ καθ' οἱονδήποτε ἄλλον χρόνον. Αἴφνης παράτολμός τις καὶ φιλοκίνδυνος ἀνὴρ συνέλαβε τὴν ἰδέαν ν' ἀναζητήσῃ τὰς Ἰνδίας πλέων πρὸς δυσμὰς καὶ ὦ τοῦ θαύματος! ὁ ἄσημος ἐκεῖνος Γενοάτης θαλασσοπόρος, τρεῖς ἔχων μικρὰς καὶ ἀθλίας καραβέλλας, κατώρθωσεν ὅ,τι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κατορθώσωσιν οἱ μεγάλοι πολεμικοὶ στόλοι τῆς πατρίδος του ἐν ἑκατονταετεῖ πολέμῳ, ἤτοι τὴν κατανίκησιν καὶ τὸν ἐν τέλει ἀφανισμόν, τῆς Ἐνετίας. Ἡ βασιλὶς τοῦ Ἀδρίου, ἥτις ἀντέσχε πρὸς τὰς προσβολὰς τῶν αὐτοκρατόρων τοῦ ἀνατολικοῦ Ρωμαϊκοῦ κράτους καὶ τῶν Γερμανῶν αὐτοκρατόρων, πρὸς τοὺς Σουλτάνους καὶ τοὺς Πάπας, πρὸς τοὺς βασιλεῖς τῆς Γαλλίας καὶ τοὺς δόγας τῆς Γενόας, δὲν ἠδυνήθη ν' ἀντιστῇ πρὸς τὸν Κολόμβον μόνον. Τὸ ῥεῦμα τοῦ παγκοσμίου ἐμπορίου διωχετεύθη εἰς νέαν κοίτην, ἡ δὲ Ἐνετία μείνασα ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ἀπώλετο μακρῷ λιμῷ ὡς θαλάσσιον τέρας ἐξοκεῖλαν.

»Αἱ τύχαι τῆς τιμαριωτικῆς πολιτείας καὶ κοινωνίας ἔσχον ὁμοίαν τινὰ πορείαν. Ἐφ' ὅσον χρόνον δὲν ὑπῆρχον ἑκηβόλα ὅπλα δραστικώτερα τῶν καταπελτῶν μὲν κατὰ τῶν φρουρίων, τῶν βελῶν δὲ καὶ τῶν σφενδονῶν κατὰ τῶν χαλυβδίνων πανοπλιῶν, ἐφ' ὅσον ἐν ταῖς ἐκ τοῦ συστάδην μάχαις τὰ ξίφη καὶ τὰ ῥόπαλα ἀπεκρούοντο διὰ τῶν ἀσπίδων καὶ τῶν θωράκων καὶ τῶν κρανῶν, ἡ τάξις τῶν εὐγενῶν ἠδύνατο νὰ διατηρῇ τὰ προνόμιά της ἀπέναντι τῆς βασιλείας καὶ τοῦ λαοῦ καὶ ἕκαστος ἱππότης ἦτο ἀνώτερος παντὸς ἀντιπάλου μὴ ἔχοντος ἱκανὸν πλοῦτον, ὥστε νὰ ἔχῃ φρούριον μετὰ τειχῶν καὶ ἐπάλξεων, πολεμιστήριον ἵππον, πολύτιμον πανοπλίαν, ὑπασπιστήν, καὶ εὐπορίαν ἐν γένει τοσαύτην, ὥστε ν' ἀσχολῆται δι' ὅλου τοῦ βίου ἀποκλειστικῶς περὶ τὴν ἐν τοῖς ὅπλοις ἄσκησιν.

Οὐδέποτε ἡ τάξις τῶν εὐγενῶν ἦτο ἰσχυροτέρα οὔτε ἡ βασιλεία ἀσθενεστέρα ἢ κατὰ τὸν δέκατον τέταρτον αἰῶνα.

Καίτοι δὲ ἀκριβῶς κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον ἡ τάξις τῶν ἱπποτῶν ὑπέστη φοβερᾶς τινὰς ἥττας, δὲν ἠδυνήθησαν ὅμως αἱ νίκαι τῶν χωρικῶν ἐν Μοργάρτεν καὶ Σεμπὰχ νὰ κλονήσωσι τὸ συμπαγὲς καὶ στερρῶς ἡρμοσμένον κράτος τοῦ φεουδαλισμοῦ.

Ὁ δεδουλωμένος λαὸς ἐστέναζε καὶ συνεστρέφετο σφαδάζων ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν σιδηροχιτώνων καὶ σιδηροφρόνων δεσποτῶν, ἐνίοτε δὲ ἡ συσσωρευομένη ἀθλιότης καὶ δυστυχία του ἐξερρήγνυτο εἰς λυτσώδεις ἀνταρσίας, ἀλλ' ὁ φεουδαλισμὸς κατέβαλλεν αὐτὰς παίζων, ὅπως κατέβαλλε τοὺς μαχητὰς τοῦ πνεύματος, οἵτινες ἐπειρῶντο νὰ καταπολεμήσωσιν αὐτὸν διὰ τῶν ὅπλων τῆς λογικῆς. Ἐὰν τὰ ὅπλα ταῦτα, ἐὰν τὰ καθαρῶς λογικὰ ἐπιχειρήματα εἶχόν τινα ἰσχὺν κατὰ μεγάλων ὑλικῶν συμφερόντων καὶ κατὰ τῶν πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν συμφερόντων τούτων δημιουργηθέντων θεσμῶν, ὁ φεουδαλισμὸς βεβαίως θὰ ὑπέκυπτεν εἰς τὰς ἰδέας καὶ τοὺς συλλογισμοὺς ἑνὸς Ἀβαιλάρδου ἢ Ἀρνόλδου τοῦ Βρηξιανοῦ, ἑνὸς ἁγίου Φραγκίσκου τοῦ Ἀσσίσι ἢ Ρογέρου Βάκωνος. Ἀλλ' οἱ λογομάχοι οὗτοι οὐδὲν κατώρθωσαν κατὰ τοῦ φεουδαλισμοῦ. Αἴφνης ὅμως τότε μοναχός τις ἐρευνητὴς

κατώρθωσε νὰ χρησιμοποιήσῃ πρακτικῶς τὰς ἀπ' αἰώνων μὲν γνωστάς, ἀλλ' ἐν ἀχρηστίᾳ διατελούσας ἢ λίαν ἀτελῶς χρησιμοποιηθείσας μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐκρηκτικὰς ὕλας, ὁ δὲ ψόφος τῆς ἐν τῷ κελλίῳ τοῦ μοναχοῦ Βερτόλδου Σβαρτη ἀναφλεχθείσης πυρίτιδος συνέτριψε τὸν φεουδαλισμόν Ὅ,τι δὲν ἠδύναντο νὰ ἐπιτελέσωσιν οὔτε αἱ σκληραὶ τῶν χωρικῶν πυγμαὶ οὔτε αἱ λεπταὶ τῶν θεολόγων καὶ τῶν φιλοσόφων συζητήσεις, συνετέλεσε μετὰ θαυμαστῆς εὐκολίας ἑνὸς σοφοῦ μοναχοῦ ἡ εὐμηχανος ἐπίνοια.

ΑΥΤΟΧΘΟΝΕΣ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΧΘΟΝΕΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Β'.

(Συνέχεια)

Ἀλλὰ τίς ψέγει τὸν Ἡρακλέα; Τίς ἀρνεῖται, ὅτι πλεῖστοι ὁμογενεῖς τοῦ Ἑξωτερικοῦ δὲν ἐπρόικησαν τας Ἀθήνας μὲ πλεῖστα ὅσα εὐεργετικὰ ἱδρύματα; Ἡ μνήμη αὐτῶν ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν θὰ παραμείνῃ ἄθικτος. Ἀλλὰ πόσοι εἶνε οὗτοι; Τί ἐν ὅλῳ προσέφεραν; Δύναται ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν καὶ τὸ ἐκ τῶν προσφορῶν αὐτῶν ἀπαρτιζόμενον ποσὸν νὰ παραβληθῇ πρὸς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον συμποσοῦται ἐκ τοῦ ἀθροίσματος τῶν πενιχρῶν καθ' ἑκάστην συνεισφορῶν 2 1/2 ἑκατ. ἐλευθέρων Ἑλλήνων, ὧν ἐν τούτοις τὰ ὀνόματα οὐδαμοῦ ἄλλοθι ἐκτὸς τῶν διπλοτύπων τῶν διαφόρων Ταμείων τοῦ Κράτους διαστρεβλωμένα ἐνίοτε καὶ συνήθως δυσανάγνωστα κοινῇ καὶ ἐφημέρου διηρκείας μελάνῃ ἀναγράφονται; Οἱ πλεῖστοι δὲ τούτων τὰ ὑπὲρ τῶν δημοσίων ἀναγκῶν γλίσχρα αὐτῶν ποσὰ συεισφέουσιν οὐχὶ ἐκ τῶν ἀφθόνων περισσευμάτων των οὐδὲ μετὰ θανατον ἀλλὰ ζῶντες καὶ ἐκ τῶν ὑστερημάτων αὐτῶν. Ἐκ τῶν πενιχρῶν δὲ τούτων συνεισφορῶν συντηρεῖται στρατὸς καὶ στόλος πρὸς δ' ἄλλοις πολλοῖς καὶ αὐτὰ τὰ εὐεργετικὰ ἱδρύματα τῶν ὁμογενῶν τοῦ Ἐξωτερικοῦ, οὐδόλως ἢ ἀνεπαρκῶς πεπροικοδοτημένα.

Ἀφῆς διὰ τῆς κατοργήσεως τοῦ ἐπονειδίστου ἐκείνου ψηφίσματος τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τῆς Γ'. Σεπτεμβρίου ἐξέλιπεν ἡ νομικὴ ἐκείνη διαφορὰ οὔτε φαινομενικῶς οὔτε πραγματικῶς· ὑφίστανται πλέον ἄλληι τις μεταξὺ αὐτοχθόνων καὶ ἑτεροχθόνων Ἑλλήνων. Σποραδικά τινὰ φαινόμενα παρεπλάνησαν ἴσως τὴν κρίσιν ὑμῶν. Ὡς ἐκ τοῦ διέποντος ἡμᾶς συγκεντρωτικοῦ συστήματος τὰ πάντα ἤρτηνται ἐκ τῶν κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεων, αἵτινες προερχονται ἐκ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ πλειονοψηφιῶν, γνησίων προϊόντων τῆς ἀσταθοῦς καὶ εὐμεταβλήτου λαϊκῆς βουλήσεως. Αἱ ἑκάστοτε σχηματιζόμεναι πλειονοψηφίαι δὲν προερχονται ἐκ τῆς παρὰ τῷ λαῷ κατισχύσεως τούτων ἢ ἐκείνων τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν—ἀφ' οὗ κόμματα ἀρχῶν ἐν Ἑλλάδι δὲν ὑπάρχουσι—ἀλλ' ἐκ τῆς δημοκοπικῆς δεξιότητος μεθ' ἧς ἐργάζονται τὰ ἐν τῇ ἀντιπολιτεύσει κόμματα, ὅτως ἀφ' ἑνὸς μὲν καταρρίψωσι τὴς ὑφεστώσης κυβερνήσεως τὸ γόητρον, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπιτύχωσι ταυτα τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ λαοῦ. Οὕτω μὲν σχηματίζονται αἱ πλειονοψηφίαι συντηροῦνται δὲ καὶ διὰ τῆς συναλλαγῆς. Ἡ συναλλαγὴ εἶνε τὸ μικρόβιον, ὅπερ ὑπούλως· ἀλλ' ἀσφαλῶς καταβιβρώσκει μεχρις ἐγκάτων τὴν Ἑλληνικὴν πολιτείαν. Πᾶς Ἕλλην νοεῖ τὴν σημασίαν τῆς ἀπαισίας ταύτης λέξεως δηλούσης ὁλόκληρον πολιτικὸν σύστημα βασιζόμενον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς: do ut des. Ἡ Κυβέρνησις, ἡ τὰ πάντα ἐν ἑαυτῇ συγκεντροῦσα, τὰ πάντα ἀφειδῶς παρέχει εἰς τοὺς ἑαυτῆς φίλους ἀντὶ τῆς εἰς αὐτὴν ἐν τῇ Βουλῇ παρεχομένης ὑποστηρίξεώς των, ἄνευ τῆς ὁποίας ὡς Κυβέρνησις εἶνε ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ. Ὅθεν, πᾶσα αἴτησις λαμβάνεται παρ' αὐτῆς ὑπ' ὄψει ἐφ' ὅσον ὑποστηρίζεται παρὰ φίλων Βουλευτῶν. Εἰς τίποτε σχεδὸν ἄλλο δὲν ἀποβλέπει ἡ Κυβέρνησις οὔτε ἑπομένως εἰς τοῦτο, ἐὰν δηλ. ὁ αἰτῶν εἶνε αὐτόχθων ἢ ἑτερόχθων. Ἐὰν ὁ αἰτῶν, αὐτόχθων ἢ ἑτερόχθων ὑποστηρίζεται παρὰ Βουλευτῶν ἢ παρέσχεν ἀξίας λόγου τῷ κόμματι ὑπηρεσίας—ἰδίως δὲ δημοσιογραφικὰς—δύναται οὗτος νὰ εἶνε βέβαιος, ὅτι ἡ αἴτησίς του γενήσεται δεκτὴ εἰ μὴ καταφόρως ἀντιτίθεται πρὸς τοὺς κειμένους νόμους. Πλεῖστ' ὅσοι ἑτερόχθονες, ὡς ἔγραφον ὑμῖν καὶ ἐν τῇ προηγουμένῃ, συνδεθέντες πρὸς τινὰ φατρίαν καὶ παρασχόντες αὐτῇ ὑπηρεσίας ὑπεστηρίχθησαν παρ' αὐτῆς καὶ περιβλέπτους κατέλαβον θέσεις.

Ὅθεν ὁ γενικὸς κανών: ἄνευ τῆς βουλευτικῆς ἐπεμβάσεως ἢ τῆς παροχῆς κομματικῶν ὑπηρεσιῶν οὐδ' οἱ αὐτόχθονες οὐδ' οἱ ἑτερόχθονες ἐπιτυγχάνουσί τι παρὰ τῶν ἑκαστοτε Κυβερνήσεων. *Ἐξαίρεσις* τοῦ κανόνος τούτου γίνεται ἐνίοτε ἀκριβῶς πρὸς χαριν τῶν ἑτεροχθόνων Ἑλλήνων, ὁπόταν αἱ αἰτήσεις αὐτῶν εἶνε ἐφικταὶ καὶ δίκαιαι. Οἱ περιβαλλόμενοι ἑκαστοτε τὸ ὑπουργικὸν ἀξίωμα ὄντες, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐξαιρετικῆς μορφώσεως ἄνδρες καὶ ὑπερόχου ἱκανότητος καὶ φρονήματος, συναισθανονται βαθύτατα τὰς πρὸς τοὺς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ὁμογενεῖς ὑποχρεώσεις. Γινώσκουσιν, ὅτι οὗτοι δὲν διατελοῦσι — καὶ εἰκότως — εἰς κομματικοὺς δεσμούς. Ἄμοιροι, ὡς ἐκ τούτου, βουλευτικῆς προστασίας δὲν θὰ ἐλαμβάνοντο ποσῶς ὑπ' ὄψει εἰ καὶ πρὸς τούτοις ἐτηρεῖτο ἡ ἀπαρεγκλίτως πρὸς πάντας ἡμᾶς ἐνταῦθα τηρουμένη πολιτικὴ ἐκείνη ἀρχή: Τὰ πάντα διὰ τῆς βουλευτικῆς προστασίας, οὐδὲν δ' ἄνευ αὐτῆς.

Εἰς ἀπόδειξιν τῶν λεγομένων μου ἐπικαλοῦμαι καὶ ἐγὼ αὐτὰ ταῦτα τὰ ἐν τῇ ἐπιστολῇ ὑμῶν συγκεκριμένα γεγονοτα τοῦ ἐξ Ἠπείρου νεανίου καὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κιλικίας:

Ὁ ἐξ Ἠπείρου νεανίας, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἴσως ἐνταῦθα ποοτασίας, ὑπο τὴν ἰδιότητα υἱοῦ πατρὸς πολλὰ ὑπὲρ τῆς πατρίδος μοχθοῦντος, παρουσιασθεὶς ἡμέραν τινα εἰς τὸν πρῴην ὑπουργὸν κ. Κυταξίαν ἐζήτησε παρ αὐτοῦ ὑποτροφίαν δι' ἑαυτόν. Ὁ ὑπουργός, ἀποβλέψας εἰς τὰς ὑπηρεσίας τοῦ πατρὸς τοῦ νεανιου ἐκείνου, ἀπεδέχθη τὴν αἴτησίν του καὶ ὑπέδειξεν αὐτῷ τὸ ἄριστον τῶν ἐν Ἑλλάδι Γυμνασίων, ἐν ᾧ καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ ὑπουργὸς ἐξεπαιδεύθη, τὴν Ριζάρειον Σχολήν. Ἀλλὰ τί πταίει ὁ κ. Εὐταξίας ἐὰν ὁ ἐξ Ἠπείρου νεανίας δὲν συνήνεσεν; Ἠδύνατο νὰ τῷ ὑποδείξῃ ἄλλο σχολεῖον ἐκτὸς τῆς Ριζαρείου Σχολῆς; Ἐξ ὅλων τῶν Γυμνασίων τοῦ Κράτους μόνον οἱ τῆς Ριζαρείου Σχολῆς μαθηταὶ διαιτῶνται ἐν αὐτῇ· ὁ δ' Ὑπουργὸς ὑπέδειξε ταύτην οὐ μόνον ὡς τὸ ἄριστον τῶν ἐν Ἑλλάδι Γυμνασίων ἀλλὰ καὶ ὡς τὸ μόνον ἀνταποκρινόμενον, λόγῳ τῆς ἐν αὐτῷ διαίτης τῶν μαθητῶν, εἰς τοὺς ὅρους μιᾶς ὑποτροφίας. Τίνος *αὐτόχθονος* νέου, ἄνευ οὐδενὸς ἄλλου μέσου, θὰ ἀπεδέχετο ὁ κ. Εὐταξίας ἢ οἱοσδήποτε ἄλλος Ἕλλην Ὑπουργὸς τόσον προθύμως παρομοίαν αἴτησιν;

Περίεργον φαίνεταί μοι πῶς τοιοῦτον γεγονὸς ἐπιταλεῖσθε πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ σας ὡς καὶ τὸ ἑτερον ἐκεῖνο τῆς αἰτήσεως τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κιλικίας, περὶ οὗ νῦν ἔστω ὁ λόγος:

Τὸ Ἀρσάκειον, ὡς γνωστόν, εἶνε ἵδρυμα ἰδιωτικὸν διευθυνόμενον παρὰ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀποτελουμένου ἐξ ἀνδρῶν καταγομένων ἔκ τε τῆς ἔτω καὶ ἔξω Ἑλλαδος, ἐξ ὧν τινὲς διακρίνονται ἐπὶ μορφώσει καὶ πλούτῳ. Ἀγνοῶ ποῦ στηριζομενον τὸ Δ. Σ. τοῦ πρωτου τούτου τῆς Ἑλλάδος Παρθεναγωγείου δὲν ἀπεδέχθη τὴν αἴτησιν πτωχοῦ Ἱεράρχου περὶ ὑποτροφίας τῆς ἀνεψιᾶς αὐτοῦ. Ἡ δ' εὐθύντρια τοῦ Ἀρσακείου κ. Μ. Ἀλεξανδρίδου μοὶ εἶπέ ποτε, ὅτι κατ' ἔτος ὑποβάλλονται ὑπὸ τὰς 200 τοιούτου εἴδους αἰτήσεις καίτοι γνωστοῦ ἤδη ἀπὸ πολλοῦ ὄντος, ὅτι οὐδεμία γίνεται δεκτή. Μήπως τὸ Δ. Σ. τοῦ Ἀρσακείου ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τοιαύτην ἐξ εὐνοήτων λόγων καθιερωθεῖσαν ἀρχὴν δεν ἀπεδέχθη καὶ τὴν αἴτησιν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κιλικίας; ἢ προσέκρουσεν ἄρα αὕτη εἰς ἐκπεφρασμένην τυχὸν βούλησιν τοῦ διαθέτου, τοῦ ἀοιδίμου Ἀρσάκη, ἢ καὶ εἰς τὸ διέπον τὸ ἵδρυμα αὐ οὗ Καταστατικόν; Ὅπως ποτ' ἂν ᾖ, νομίζω καὶ ἐγώ, ὅτι πάντως ἔδει νὰ ἐξευρίσκετο τρόπος, ὅπως γένηται δεκτὴ ἡ αἴτησις ἀνδρὸς τοιαύτης ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἐθνικῆς περιωπῆς, οἷος εἶνε ὁ πτωχὸς Ἀρχιεπίσκοπος Κιλικίας, καὶ ἐὰν τοῦτο ἦτο ἀπολύτως ἀδύνατον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διαθήκης καὶ τοῦ καταστατικοῦ ἢ ἄνευ τῆς παραβιάσεως ἐξ εὐνοήτων λόγων καθιερωθείσης σωτηρίου ἀρχῆς, ἰδοὺ πεοίστασις ἧς προφανῶς ἔδει νὰ δράξωνται τὰ πλούσια μέλη τοῦ Δ. Σ. ὅπως ἐπιδείξωσι τὰ γενναῖα αὐτῶν καὶ φιλοπάτριδα αἰσθήματα ἀναλαμβάνοντα ἰδίαις δαπάναις τὴν ἐκπαίδευσιν τῆς ἀνεψιᾶς τοῦ πανσέπτου Ἱεράρχου· διότι οἱ τὰ κοινὰ πράττοντες, οἱ διὰ τιμητικῶν ἀξιωμάτων περιβαλλόμενοι ὑπέχουσιν ὑποχρεώσεις, πρὸς ἃς ὀφείλουσι νὰ ἀνταποκρίνωνται καὶ διὰ χρηματικῶν ἐνίοτε θυσιῶν. Ἄλλως ὅμως ἔδοξεν αὐτοῖς καὶ ὡς ἀτόμοις καὶ ὡς μέλεσι τοῦ Δ Σ. τοιούτου πανελληνίου ἱδρύματος, οὗτινος, ἕνεκα τούτου, οὐκ ὀλίγον ἠμαυρώθη τὸ γόητρον

Ἀλλ' ὁποῖαι ὑπῆρξαν αἱ συνέπειαι τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ἀρσακείου; Ἅπας ὁ Ἀττικὸς τύπος, πιστὸς ἐν τούτῳ διερμηνεύς τῆς κοινῆς γνώμης, ἔρρηξε φωνὴν διαμαρτυρίας, ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐκπαιδεύσεως ὑπεσχέθη νὰ ἀναλάβῃ αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις τὴν ὑποτροφίαν τῆς νεανίδος καὶ ἠπείλησε τὴν ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἀπάλειψιν τῆς ἐτησίας πρὸς τὸ Ἀρσάκειον ἐπιχορηγήσεως τῆς Κυβερνήσεως. Ὑπέρ τινος *αὐτόχθονος* νεανίδος ἐγένοντο πάντα ταῦτα:

Ἐνδιέτριψα ἴσως δυσαναλόγως πρὸς τὴν ἔκτασιν τῆς παρούσης ἐπὶ τῆς αἰτήτεως τοῦ Ἀγ. Κιλικίας ἕνεκα τῆς ἀποδοθείσης εἰς αὐτὴν σπουδαιότητα, τοῦ ἐ ερθέντο, ὡς ἐκ τούτου πατάγου, τῶν συμπερασμάτων ὑμῶν ὅλως ἀντιθέτων πρὸς τὰ συμπεράσματα ἡμῶν τῶν ἐνταῦθα.

Ὀφείλετε νῦν νὰ ὁμολογήσητε, ὅτι ἀμφότερα τὰ ὑφ' ὑμῶν συγκεκριμενα παραδείγματα ὑπῆρξαν ἀτυχῆ στρεφόμενα καθ' ὑμῶν καὶ ἀποδεικνύοντα τοὐναντίον, ὅτι οὐδεμίαν ποιούμεθα διάκρισιν μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν τῶν ἑτεροχθόνων Ἑλλήνων καὶ ὅτι ἐὰν ποτε τοῦ κανόνος τούτου γίνεται ἐξαίρεσις, γίνεται αὕτη ὑπὲρ ὑμῶν ἐφ' ᾧ εἰλικρινῶς χαίρομεν ὅσον λυπούμεθα καὶ ἀγανακτοῦμεν ὁπόταν αἱ ἐξαιρετικαὶ πρὸς ὑμᾶς παραχωρήσεις, ἐξ ἀτυχῶν περιστάσεων, ματαιοῦνται καὶ δὲν τελεσφοροῦσιν.

Ἡ ἀλλεπάλληλος ὑποδούλωσις τοῦ Ἑλλ. Ἔθνους κατέπνιξε τὴν μεταξὺ τῶν διαφόρων αὐτοῦ λαῶν ἀντιζηλίαν. Οὕτω ἡ δυστυχία ἤνωσεν ἡμᾶς, οἵτινες ἐν διαιρέσει διηγάγομεν τοὺς εὐτυχεῖς τῆς ἐλευθερίας χρόνους. Ἡ ἕνωσις δ' οὕτη ἦτο τὸ μόνον ἀγαθόν, ὅπερ προσεπόριζεν ἡμῖν ἡ δουλεία. Μολις ὅμως ἠρξατο ὑποσώσκουσα ἡ ὡς τῆς ἐλευθερίας ἤρξαντο αὖθις καὶ αἱ παλαιαὶ ἀντιζηλίαι καὶ ἔριδες, αἵτινες δὲν ἔλειψαν καὶ μετὰ τὴν πολιτικὴν ἡμῶν ἀποκατάστασιν. Ἡ ἐπιτροπή, ἥτις ἀπεστάλη εἰς Μόναχον, ὅπως προσφέρῃ τὸ Ἑλληνικὸν στέμμα τῷ εὐκλεεῖ γόνῳ τῶν Βιττελσβαχιδῶν ἀτελεῖτο ἐκ τοῦ Ὑδραίου Μιαούλη, ἐκ τοῦ Σουλιώτου Κώττα Μπότσαρη καὶ ἐκ τοῦ Πορτυνίου Πλαπούτα Κολιοπούλου ἀντιπροσωπεύον ος ἑκάστου ἀπὸ ἑνὸς τῶν μεγάλων τμημάτων ἐξ ὧν ἀποτελεῖται ἡ Ἑλλάς, τὰς νήσους, τὴν στερεὰν Ἑλλάδα καὶ τὴν Πελοπόννησον. Ἀλλ' οὐδὲ μεταξὺ τῶν ἑταιχιῶν ἐξέλιπον αἱ διαφοραί ἐφ' ἡ μεταξὺ ἐλευθέρας καὶ δούλης Ἑλλάδος ἀντίθεσις ἐπισημοποιήθη καὶ διὰ τοῦ γνωστοῦ ἐκείνου ψηφίσματος τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τῆς Γ'. Σεπτεμβρίου Ἔκτοτε ὅμως, ἀφ' ἧς κατηργήθη τὸ ψήφισμα ἐκεῖνο, διὰ τοῦ ποιοῦντος δὲ πολιτισμοῦ ἀναπτυχθέντα καὶ πολλαπλασιασθέντα τῆς συγκοινωνίας τὰ μέσα ἔφερον εἰς συχνὴν συνάφειαν καὶ σχέσιν τοὺς διαφόρους ὁμογενεῖς πληθυσμούς, ἐξέλιπε πᾶν ἴχνος εἴτε φαινομενικῆς εἴτε πραγματικῆς διαφορᾶς μεταξὺ αὐτῶν ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τοῦ Βασιλείου βιούντων.

Πρὸς τὰς πολλὰς καὶ ποικίλας δυστυχείας, πρὸς ἃς ἐρρωμένως ἐπὶ αἰῶνας ἤδη ἀγωνίζεται τὸ ἡμέτερον ἔθνος, δὲν εἶνε φρόνιμον νὰ ἐπιπροσθέτωμεν καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ νέας τοιαύτας διὰ τῆς ἐμμονῆς ἡμῶν εἰς ἀπηρχαιωμένας προκαταλήψεις, κηπεύοντες σπέρματα διακρίσεων καὶ διαιρέσεων, ἐξ ὧν ἀναβλαστάνουσι δηλητηριώδη καὶ ἐθνοφθόρα φυτά. Πέποιθα δὲ μετὰ τοῦτο, ὅτι θέλετε διὰ τῆς σθεναρᾶς καὶ πατριωτικῆς ὑμῶν γραφίδος τὰ μάλιστα συντελέσῃ ὅπως ἐκλείψῃ πᾶν τυχὸν ὑπάρχον ἴχνος τοιαύτης ὅλως ἀβασίμου καὶ ἀνυποστάτου προκαταλήψεως, ἀδίκου δὲ καθ' ἡμῶν τῶν ἐνταῦθα μομφῆς, προσθέτοντες οὐδ' ἐφ' ἑνὸς μίαν ἔτι πολύτιμον ὑπηρεσίαν πρὸς τὰς τοιαύτας καὶ τηλικαύτας, ἃς ἤδη ἔχετε παράσχῃ διὰ τῆς ἐφημερίδος ὑμῶν ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων.

Δέχθητε κ. τ. λ.

Δημοσθ. Δ. Δεσμίνης.

Η ΜΑΝΑ

(Πασχαλινὸ διήγημα)

Κάτου ἀπὸ τὸν ἴσκιο π' ἄπλωναν τρία μεγάλα πλατάνια, βαθειὰ ριζωμένα κοντὰ στὴ βρύσι τοῦ χωριοῦ, καθότουν ἡ γρηὰ Χρόνενα.

Τὸ κατάσπρο ἀπὸ τὲς πίκρες κεὶ βάτανα κεφάλι της τόχε στηλωμένο 'στὸ γκρεμὸ τοῦ δεντρου, κι' ἐλαχίαζε ἀδιάκοπα σὰν νάταν ἀποσταμένη ἀπὸ δρομο μακρυνὸ. Κάποτε, κάποτε ἔλεγαν κάτι λόγια μασημενα τὰ χείλη της, κι' ἕνας πόνος βαρὺς ἔβγαινε μέσα ἀπὸ τὰ φυλλοκάρδια της!

— Τί μέρα ξημερώνει ὁ θεὸς αὔριο.....Ἀνάστασι! Οὖλος ὁ κόσμος θὰ γιορτάσῃ μὲ χαρὲς καὶ μὲ γλέντια τοῦ Χριστοῦ τὴν ἀνάστασι, κι' ἐγὼ ἡ δύστυχη—θὰ γιορτάσω τὸ θάνατο τοῦ Λάμπρου μου!

Πότε ἐκαταριώταν τὴν ἄσπλαχνη μοῖρα, ποῦ τὴν ἔφερε σ' αὐτὸ τὸν σκληρὸ κόσμο, γιὰ νὰ μαρτυρήσῃ, γιὰ νὰ πιῇ τόσα φαρμάκια καὶ στὰ ὑστερνὰ τῆς ζωῆς της! Πότε πάλι ἀναθεμάτιζε τὴ μάνα της, γιατὶ δὲν τὴν 'πῆχε καλόγρηα στὸ μοναστῆρι, τότε ποῦ τὴν εἶχε τάξει στὰ νιάτα της, ὅταν ἦταν μιὰ φορὰ ἄρρωστη πολὺ βαρειά.....

Ἀλλ' ἅμα σηκώθηκε ἀπὸ τὸ στρῶμα, ἡ μάνα της μετάνοιωσε, κι' ἀντὶς νὰ τὴν πάῃ καλόγρηα στὴ μεγαλόγαρη, τὴν πάντρεψε ὕστερα ἀπ' ὀλίγο καιρὸ μὲ τὸν Χρόνη ἕναν ἀπὸ τὰ πειὸ τίμιά παλληκάρια τοῦ χωριοῦ.

Καὶ γι' αὐτὸ τώρα, ἔλεγε θλιμμένη ἡ γρηὰ Χρόνενα, μὲ παιδεύει ὁ Παντοδύναμος, κι' ἔκλαιγε σὰν τὸ μωρὸ παιδί...

Καὶ φέρνει στὸ νοῦ της τὰ περασμένα της χρόνια τὰ ραδιάζει ἕνα πρὸς ἕνα, καὶ τῆς θυμίζει ὁ λογισμός της κάτι λόγια ἅγια, ποῦχε ἀκουσμένα ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ παπᾶ, πῶς δηλαδὴ: «ἁμαρτίαι γονέων παιδεύουν τέκνα».

Τὴν πάντρεψε ἡ μάνα της γιὰ νὰ τυραχνιστῇ στὸν ψεύτικο τοῦτον ντουνιᾶ, μεσ' τὴ ζωῆς τὴν ἀνεμοζάλη! Καὶ δὲν ἔρταναν τόσες συμφορὲς, τόσα ποῦ ἔχυσε δάκρυα γιὰ τὸ χάρο, ἀλλὰ καὶ τώρα ἀκόμη στὰ γεράματα τὴν παιδεύει ὁ Θεός.

— Ἄχ! ἔλεγε μὲ φωνὴ πνιγμένη ἀπὸ τὰ δάκρυα! Σώνουνε πιὰ θέ μου τὰ βάσανα, λυπήσου με, καὶ σώριασέμε 'δῶ καλλίτερα νεκρὴ, παρὰ νὰ ἰδοῦν τὰ μάτια μου τὸν Λάμπρο μου σιδεροδεμένο!

*

Ἀπὸ ἑφτὰ παιδιὰ, ἕνα μονάχα τῆς ἀπόμεινε, ποῦ κάλλιο νὰ μὴν τόχε κι' ἐκεῖνο! Τρία χρόνια εἶνε ὡς τώρα π' ἔφυγε, καὶ γυρίζει λῃστὴς στὰ βουνὰ, ρημάζοντας τὸν τόπο, καὶ μὴν ἀφίνοντας κἀνένα ζωντανὸ στὴ χώρα! Ἀνατριχιάζει σύσσωμη ἡ γρηὰ Χρόνενα ἅμα θυμᾶται, πῶς τὸν υἱγιό της, τὸν ἔχουν στενὰ περικυκλώσει τ' ἀποσπάσματα!—Ναὶ εἶνε λῃστὴς – ἔλεγε – ποιὸς τ' ἀρνιέται. Μὰ γιὰ τὴ μάνα τὸ παιδὶ εἶνε πάντα παιδί. Γιὰ τὸν κόσμο κλέφτης, μὰ γιὰ τὴ μάνα εἶν' ἀδιάφορο. Ἡ μάνα πάντα πονάει καὶ τρέμει γιὰ τὸ παιδί της, κι' ἂς γενῇ ὁ πειὸ μεγαλείτερος τοῦ κόσμου κακοῦργος!

Στὴ ζωὴ τὸ θέλει νὰ βρίσκεται κι' ἐλπίζει, πῶς θὰ ξανάρθῃ μιὰ μέρα τοῦ θεοῦ τὸ δρόμο.

Καὶ μέσα σὲ κείνη τὴν παραζάλη, μέσα στὸ σκοτισμένο ἀπὸ τοὺς στοχασμοὺς λογικό της, τὸ σαρακωμένο ἐκεῖνο κουφάρι δὲν ἄνθεξε πειά, τὰ μάτια της ἐκλείπανε, καὶ σιγά, σιγὰ τὴν πῆρε ὁ ὕπνος κι' ἀποκοιμήθηκε.

Τὴν ὥρα κείνη ἡ κοπέλλες τοῦ χωριοῦ κατέβαιναν 'στὴ βρύσι γιὰ νερὸ μὲ τὰ σταμνιὰ 'στὸ ὦμο. Γιατὶ ὕστερα θὰ σήμαιναν ἡ καμπάνες κι' ἔπρεπε νὰ πᾶνε στὴν ἐκκλησιὰ τὴ νύχτα στὴν ἀνάστασι.

Ἔβλεπες κι' ἐρχόντουσαν μ' ἕνα βεργολύγισμα περήφανο, στολισμένες μ' ὁλοκέντητες ποδιὲς, ὅλες ὥμορφες, ἄλλες ροδοκόκινες σὰν τὰ τραντάφυλλα τ' Ἀπρίλη, κι' ἄλλες λευκὲς, λευκὲς σὰν τὰ κρίνα τοῦ Μάη. Ἄφιναν τὰ σταμνιά τους καταγῆς, κι' ὅσο νὰ πιάσουνε ἀράδα, καθόντουσαν ἀπάνω στὴ βελουδένια χλόη, καὶ στὰ μοσχολούλουδα τοῦ κάμπου, τρογύρω στὴν κοιμισμένη γρηὰ Χρόνενα, καὶ τὴν ἐκύτταζαν περίλυπες, συμπονετικά.....

Ἀρχίζαν κι' ἀράδιαζαν τὲς τόσες δυστυχίες της, κι' ἔκλαιγαν ὅλες ἀντάμα τὴ φοβερὴ θέσι τοῦ παιδιοῦ της. Τὴν ἐλυπόντουσαν γιατ' εἴτανε καλή, καὶ ποτὲς τους δὲν ἄκουσαν κακὸ λόγο γιὰ κἀνένα στὸ χωριὸ ἀπὸ τὸ στόμα της.

— Τί καλὰ ποῦ θάτανε, ἔλεγε μὲ θλιβερὴ φωνὴ ἡ μιὰ τῆς ἄλλης νὰ μὴν ἐξύπναγε ποτὲς. Τούτη ἡ δόλια κοιμᾶται καὶ τὸν Λάμπρο της τὸν πιάσανε, καὶ μοῦ φαίνεται πῶς τὸν φέρνουνε στό....

Δὲν εἶχεν ἀποσώσει ἀκόμα τὴν ὑστερνή της λέξι, καὶ ξεχωρίζουν ἀπὸ μακρυὰ, νὰ σηκώνεται ἕνα μεγάλο κουρ ιαχτὸ σὲ μιὰ ρούγα, νὰ ξεφαντώνῃ ὕστερα ἕνας ἄνθρωπος καὶ νὰ τρέχῃ μ' ὅλη τὴ δύναμί του! Κι' ὅσο νὰ καλονοιώσουν τί γίνεται, ἀκούστηκαν ἀπὸ μακρυὰ κάτι βραχνὲς φωνές:

— Τὸν πιάσανε ζωντανὸ καὶ τὸν φέρνουν!

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ζεπετάγεται ἄξαφνα τρομασμένη ἀπὸ τὸν ὕπνο της ἡ γρηὰ Χρόνενα, καὶ σὰν ἀλαφιασμένη ρωτάει τὲς κοπέλες μ' ἄγρια λαχτάρα:

— Ποῦ πάει ὁ Λαμπρος μου; ποῦναι; τὸν σκότωσαν;

— Ὄχι Κυρὰ Χρόνενα. Πετάχτη τότε γιὰ νὰ τὴν ἐγκαρδιώσῃ μιὰ πεντάμορφη κοπέλα, π' ἄστραφταν περιτσόμερο ἀπ τὰ φλωριά της, τὰ θολασσιά της μάτια. Ὄχι δὲν εἶνε τίποτα. Εἶσαι ζαλισμένη ἀπὸ τὸν ὕπνο, καὶ θάδες κἀνένα παλιόνειρο.

Κι' ἀπάνω π' ἔσωνε τὴ κουβέντατης νάσου κι' ἔρχεται μιὰ ἄλλη κοπέλα τρέχοντας καὶ χωρὶς νὰ ξέρει πῶς ἦταν ἐκειπέρα ἡ γρηὰ Χρόνενα, λέει στὲς ἄλλες μισὸς φοβισμένη!

— Τὰ μάθατε; τὸν πιάσανε τὸ Λάμπρο ζωντανό, καὶ τὸν φέρνουν μὲ τὰ σίδερα στὰ χέρια!

Προσπάθησαν ἡ ἄλλες τότε μὲ τὰ νοήματα νὰ τῆς δώσουνε νὰ νοιώσῃ, πῶς ἦταν ἡ γρηὰ Χρόνενα ἐκεῖ, τὴν καὶ λοκυτπάζουν, ἀλλ' ἄδικα!

Ἦταν πειὰ πολὺ ἀργά, γιατὶ ἡ γρηὰ Χρόνενα τἄκουσε ὅλα ἐκεῖνα τὰ φαρμακερά της λόγια, ποῦ σὰν κεραυνὸς ἐβροντοφώνησαν στ' αὐτιά της!

Καὶ δὲν περνάει πολὺ ὥρα, καὶ ξάφνου βλέπουν τὴ γρηὰ Χρόνννα νὰ βγαίνῃ ἕνα ξεφωνητό, νὰ σπαστάρῃ ὕστερα σὰν τὸ σφαγμένο πουλί! Τὸ αἷμα ἐπάγωσε στὲς φλέβες τῆς καὶ τὰ μάτιατης ἐγιάλισαν σὰν νὰ τὰ θάμπωνε κάτι! Ὁ νοῦς της ἔσβυσε, καὶ τὰ τρεμουλιασμένα χείλια της δὲν ἀνάσαιναν πειά!

Τὸ παλιοκούφαρο δὲν μπόρεσε ν' ἀνθέξῃ, σωριάστηκε μονομιᾶς, μαζὺ μὲ μιὰ φωνὴ σιγαλὴ καὶ ξέψυχη, ποῦ ἄφισε ἡ ὑστερνὴ πνοὴ τῆς ζωῆς της!

— Ἄχ! Λάμπρο μου τὸ περίμενα!

Τάκης Ν. Κονόρθος.

Κανεὶς δὲν νοιώθει τῆς ζωῆς τὴν γλύκα καὶ ἀξία δοκιμάσῃ μιὰ φορὰ καὶ πρὶν λίγη δυστυχία.

Π. Ν. ΔΙΒΑΡΗΣ

Εὐχαρίστως δημοσιεύομεν μετὰ τῆς ὡραίας μελέτης τοῦ κ. Π. Διβάρη περὶ τῆς «Γυναικείας ἐξελίξεως» καὶ τὴν συμπαθή του προτοπογραφίαν, διότι οἱ μέχρι τοῦδε μόχθοι του, δι' ὧν καὶ ἐν εἰρήνῃ καὶ κατὰ τὸν γνωστόν μας πόλεμον, ἐν τῷ παγκοσμίῳ κέντρῳ τῆς Γῆς, τοὺς Παρισίους, ἀνέδειξε πάντοτε ὑπὸ τὴν ζωηροτέραν του μορφὴν τὴν ζωὴν τοῦ ἑλληνικοῦ ὀνόματος. Ἰατρὸς καὶ συγγραφεὺς πλείστων μελετῶν, ἐκ τῆς γνωστῆς τῶν Κεφαλλήνων οἰκογενείας, παίζει ἀπὸ 10 ἤδη ἐτῶν ἐν Παρισίοις ἀξιόλογον ρόλον εἰς τὸν κύκλον τῆς ἰατρικῆς καὶ τῆς φιλολογίας, ἐκδίδων δύο περιοδικὰ τὸν «Galien» καὶ τὴν «Revue parisienne moderne», ὑπενθυμίζων εἰς τὸ παγκόσμιον κέντρον τὴν ὕπαρξιν τῆς ἑλληνικῆς ἰατρικῆς καὶ φιλολογίας. Κατὰ τὸν πρὸ τετραετίας Ἑλληνοτουρκικὸν πόλεμον δὲν ἔπαυσε ὁ κ. Π. Διβάρης, διὰ τῶν ἄρθρων του εἰς τὰ γαλλικὰ φύλλα καὶ διὰ τῶν πολιτικῶν του σχέσεων νὰ διεγείρῃ τῶν Γάλλων τὰ φιλελληνικὰ αἰσθήματα, δημοσιεύσας μαλιστα καὶ ἓν φυλλάδιον «Appel à la France» τὸ ὁποῖον διενεμήθη εἰς 20 χιλ. ἀντιτύπων, γενόμενον ἀφορμὴ μεγάλης διαδηλώσεως ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος.

Η ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΞΕΛΙΞΙΣ

Αἱ σχέσεις αὐτῆς μετὰ τῆς ἐξασκήσεως τῶν ἐλευθερίων ἐπαγγελμάτων

Α'.

Διὰ νὰ νοηθῇ καλῶς ἡ σημερινὴ ἐξέλιξις τῆς γυναικὸς καὶ ἡ δρᾶσις αὐτῆς ἐπὶ τῆς προόδου τῆς Ἀνθρωπότητος, δέον ν' ἀναδράμωμεν καὶ τὸ παρελθόν, διότι καθ' ὅλους τοὺς χρόνους ἡ γυνὴ ἔδρασεν ἐν τῷ πεδίῳ τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν, ἐν τῇ ἐκδηλώσει τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, καθ' ὅλους τοὺς χρόνους εἶχεν ὀπαδοὺς τῆς ἐξισώσεως τῶν δύο φίλων.

Ὁ Bachhofen καὶ ἡ Κυρία Pischoff ἀναφέρουσιν ὅτι ὑπῆρξεν ἐποχὴ καθ' ἣν οἱ λαοὶ ἐγυναικοκρατοῦντο, ἡ δὲ περίφημος πάλη τὴν Ἀμαζόνων δὲν ἦτο παρὰ ἡ ὑπερτάτη ὅσον καὶ ἀτυχὴς ἀπόπειρα πρὸς ἀνάκτησιν τῆς γυναικείας ἡγεμονίας· ἐνικήθησαν αἱ Ἀμαζόνες, οἱ δ' ἄνδρες ἔκτοτε καταλαβόντες τὴν ἀρχὴν προσπαθοῦσι ν' ἀναχαιτίσωσι πᾶσαν ἐπάνοδον τῆς γυνικοκρατίας μολονότι ὁ διακεκριμένος ἀνθρωπολόγος Letourneau, ἀρνεῖται τὴν θεωρίαν ταύτην.

Μολαταῦτα ὅμως καὶ ἔκτοτε δὲν ἔπαυον αἱ γυναῖκες ἐξασκοῦσαι κράτός τι, βλέπομεν δὲ αὐτὰς ἐν Μιλήτῳ, καὶ Λέσβῳ καὶ Αἰγύπτῳ, νὰ κερδίζουν χρήματα, καὶ νὰ διακρατοῦσι τὴν κληρονομικότητα, παρὰ τοῖς Γερμανοῖς, κατὰ τὸν Τάκιτον, παρακαθημένας εἰς τὰ συμβούλια, ἐν Κογκοδὰ καὶ τῇ Βορείῳ Ἀμερικῇ νὰ λαμβάνουν μέρος κυβερνητικόν, ὡς λέγουσιν οἱ περιηγηταί.

Ἐκεῖνο ὅμως ὅπερ ἑδραιώνει τὴν ἀνδρικὴν ὑπεροχὴν εἶνε ἡ θρησκεία ἡ Μωσαϊκὴ ἰδίως ἡ ἐπινοήσασα τὸ προπατορικὸν ἁμάρτημα, ἐν ᾧ ὑπῆρξεν ἠλίθιος συνένοχος τοῦ ὄρεως ἡ γυνή, ἥτις ἔπρεπε διὰ τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας νὰ ἐξιλεωθῇ γενομένη μήτηρ τοῦ Θεανθρώπου Μεσσίου. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν αὐγὴν τοῦ νέου θρησκεύματος, ἡ γυνὴ ἔδρασε, ἰδίως δ' ἐν Ἑλλάδι ὡς ἀξιοπρεπὴς οἰκοδέσποινα ἀνατρέφουσα ὡραῖα τέκνα, ἀλλὰ καὶ ὡς ἑταῖρα, καὶ ἔτι πλέον ὡς chair à plaisir. Ἡ ἑταῖρα ἦτο ἡ ἀληθὴς τοῦ ἀνδρὸς συντροφος, μεμορφωμένη, συνοδεύουσα αὐτὸν εἰς τὴν Ἀγορὰν καὶ λαμβάνουσα μέρος εἰς τὰς συζητήσεις, ἡ δὲ Ἀσπασία τοῦ Περικλέους ἀληθῶς ἐβασίλευσεν ἐπὶ τῆς Ἀθηναϊκῆς Δημοκρατίας ἔχουσα ὡς σκῆπτρον τὸ πνεῦμα καὶ ὡς στέμμα τὴν καλλονήν. Ἴσως δὲ καὶ εἰς τὴν γυναικεῖαν καλαισθησίαν νὰ ὀφείλεται ὁ κλλωπισμὸς τῶν Ἀθηνῶν διὰ τόσων μνημείων τοῦ Παρθενῶνος, τοῦ Ὠδείου κλπ., ἡ ὑποστήριξις τῶν Τεχνῶν, τοῦ Σοφοκλέους καὶ Εὐριπίδου, τοῦ Φειδίου καὶ τοῦ Ζεύξιδος.

Ὅταν ἡ κτηνώδης δύναμις ὠθεῖ μίαν φυλὴν πρὸς ἐμπόλεμον κατάκτησιν, ἡ γυνὴ ἐκλείπει, καὶ θὰ ἐκλείπῃ διαρκῶς ἀπὸ τοῦ ἐπιδέδου τῆς ἐξισώσεως τῶν δύο φίλων ὡς λέγει ὁ Spencer, ἐνόσῳ ὁ ἀγριοβάρβαρος ἀνδρικὸς πόλεμος ἐν χριστιανικῇ ἀδελφότητι σπαράζει τὰς διαφόρους φυλὰς τῆς γῆς καὶ καταστρέφει τὰ ἔργα τῆς παγκοσμίου εἰρηνικῆς κοινωνίας καθ' ἣν ἡ γυνὴ δύναται νὰ δράσῃ καὶ ἐξισωθῇ διὰ τῶν αἰώνων μὲ τὸν ἄνδρα. Ἕνεκα τούτου, ὑπὸ τὴν Ρωμαϊκὴν κυριαρχίαν βλέπομεν τὸ γυνακεῖον κράτος ἐκμηδενιζόμενον, μὲ ὅλας δὲ τὰς ἐξαιρέσεις τῆς Κορνηλίας καὶ τῆς μητρὸς τοῦ Κάτωνος, τὴν ἄρρενα δύναμιν πιέζουσαν τὸ πᾶν, καὶ φυγαδεύουσαν μέχρις ἐκλείψεως τὴν λεπτότητα καὶ τὴν χάριν.

Κατὰ τὸν Μεσαίωνα ὅμως ἡ χάρις αὕτη λάμπει ὡς ρωτεινὸν μετέωρον ἐν τῇ Héloïse, τῇ Βεατρίκῃ, τῇ Laura, αἵτινες εὐσαρκοῦσιν ἕνα ἰδεώδη γυνακεῖον τύπον ἐμπνέουσαι τὴν σκέψιν καὶ τὴν ποίησιν, δρῶσαι κοινωνικῶς καὶ ἐν τῷ ἔρωτι καὶ εἰς τὰ Γράμματα, μέχρι τοῦ XV αἰῶνος, καθ' ὃν ἀνεδείχθη ἡ θελκτικὴ μορφὴ τῆς Χριστίνης τοῦ Pisan.

Κατὰ τῷ XVI αἰῶνα ἡ γυνὴ ἐπιφαίνεται κυριαρχοῦσα ἐν τῇ φιλολογίᾳ καὶ τῇ τέχνῃ, ἐν τῇ πολιτικῇ καὶ ἡ ὡραία Αἰκατερίνη Sforza, καὶ τῇ κοινωνιολογίᾳ καθ' ἣν ὁ Λούθηρος καὶ ὁ Ἔρασμος δὲν ἐδίστασαν νὰ κηρύξωσι τὴν ἐξίσωσιν τῶν δύο φύλων διὰ τῆς χειραφετήσεως τῶν γυναικῶν.

Κατὰ τὸν XVIII ὅμως αἰῶνα ἡ περίφημος αἴθουσα τῆς Catherine de Vivonne, συγκεντρώνει τὴν κομψὴν, εὐφυᾶ καὶ μεμορφωμένην κοινωνίαν, ἐν δὲ τῇ αἰθούσῃ

τῆς Ραμπουγιὲ (Hôtel de Rambouillet) ὁ Malherbe ἐπιχειρεῖ τὴν μεταρρύθμισιν τῆς ποιήσεως καὶ τῆς γλώσσης, ἐκ τῆς κοινωνίας ταύτης ἐμορφώθησαν οἱ τρόποι τοῦ ζῆν. οἱ αὐλικοὶ τῶν Βερσαλλιῶν, οἱ συγγραφεῖς καὶ οἱ καλλιτέχναι τοῦ Λουδοβίκου XIV καθ' ὃν ἔλαμψεν ὁ Μολιέρος, ὅστις μολονότι εἱρωνεύθη τὸ γυναικεῖον φῦλον εἰς τὰ Precieuses ridicules εἰς τὴν Γυναικεῖαν Σχολὴν, εἰς τὰς Σοφὰς Γυναῖκας, ὁ ἴδιος ὁμολογεῖ ὅτι μόνον τὴν ψευδῆ μάθησιν, τὴν πάντοτε μισητὴν ἠθέλησε νὰ κτυπήσῃ.

Δὲν διήρκεσεν ὅμως ἐπὶ πολὺ ἡ ἔκλειψις τοῦ γυναικείου ἄστρου, διότι ἀμέσως ἀνέτειλον ἡ μαρκησία De Lamber καὶ ἡ Κα du Deffan (G. Sand) Dle. de Lespinasse καὶ ἡ Κα Geofrin αἵτινες ἐφιλοσόφησαν καὶ ἔδρασαν ἴσως περισσότερον τῶν ἀνδρῶν.

Ἐρχόμεθα εἰς τὴν Ἐπανάστασιν. Αἱ πολῖτιδες ἔπαιζαν τὸν ρόλον των, καὶ θ' ἀπεδεικνύοντο ἐπὶ πλέον ἐὰν ὁ Βονοπάρτης δὲν ἐπανέφερε τὸ κράτος τῆς ἰσχύος.

Β'.

Ἤδη, ἴδομεν τίς ὑπῆρξεν ἡ ἀναμοιβὴ τῶν προσπαθειῶν τούτων τῆς γυναικὸς πρὸς τὴν ἐξίσωσιν μετὰ τοῦ ἀνδρὸς, διὰ μέσου τῶν αἰώνων Ἐδῶ ἐκρήγνυται ἡ κτηνωδία τῆς ἡμετέρας καταστάσεως ἡ ἀμέσως γεννήσουσα τὸ γυναικεῖον ζήτημα.

Ὅταν ὁ οἰκονομικὸς ἀνταγωνισμὸς ἦτο ὀλιγώτερον βάναυσος, ἡ πάλη τῶν δύο φύλων δὲν ὑφίστατο, διότι ὁ μισθὸς ἤρκει διὰ τὴν οἰκογένειαν, ἡ προῖξ δὲν ἦτο ἀπαραίτητος διὰ τὴν κόρην ἡ δὲ πίστις εἰς τὰς οὐρανίους ἀνταποδόσεις ἐπαρηγόρει τὰς ἐπιγείους στερήσεις.

Ἀλλὰ τόσον εἰς τὰς λαϊκὰς τάξεις ὅσον καὶ εἰς τὰς μεμορφωμένας, ἡ γυνὴ δὲν ἔχει ἐν τῷ ἀνδρί της τὸν λεπτὸν καὶ προσεκτικὸν σύζυγον, διότι οὗτος εἴτε βιομήχανος εἶνε εἴτε ἰατρὸς εἴτε δικηγόρος,εἶνε ὅλως ἀφωσιωμένος εἰς τὴν ἐπίπονον αὐτοῦ ἐργασίαν, ἐν δὲ τῇ οἰκίᾳ, κατὰ τὰ γεύματα καὶ δεῖπνα ἐμφανίζεται βεβιασμένος, τρώγει, ὁμιλεῖ ὀλίγον, εἶνε τρυφερὸς, ἀγαπᾷ τὰ τέκνα του, ἀφοῦ ἐργάζεται δι' αὐτὰ, ἀλλὰ μὴ τῷ εἴπετε τὰ νέα, τὰς ἀταξίας τοῦ μικροῦ, διότι δὲν ἔχει καιρὸν, διότι σκέπτεται τὰς ὑποθέσεις τοῦ ἀπογεύματος, ἴσως τὰς τῆς κοινότητος. ἤτις θὰ ἐξωγκοῦτο ἐκ τῆς πολλῆς του τρυφερότητος. Εἰς τὸν ἐργάτην δὲν εἶνε μόνον ἡ ἀπομόνωσις ἀλλὰ εἶνε ἡ δουλεία, διότι τὴν πρωΐαν σύζυγος, τέκνα καὶ κόραι μεταβαίνουσιν εἰς τὰ ἐργαστήρια διὰ νὰ ἐργασθῶσι 12 ὥρας διὰ 2 φρ.!...

Γ'.

Ζητεῖται πλειοτέρα δικαιοσύνη καὶ ἰσότης, ζητεῖται καλλιτέρα τύχη: Τὴν ἀξίζουν; Αἱ δυνάμεις αὐτῶν δύνανται νὰ παλαίσωσι μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἰατρικῇ καὶ τῇ νομικῇ; Εἶνε ἀληθὲς ὁ πόλεμος καὶ αἱ παρόμοιοί του ἐνασχολήσεις σχετίζονται μὲ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ ἀνδρὸς τὴν στηριζομένην ἐπὶ τῆς μυϊκῆς ἰσχύος. Ἤδη ὅμως διατρέχομεν ἐποχὴν, καθ' ἣν τὴν ἐργασίαν τῶν βραχιόνων ἀντικαθιστᾶ ἡ τῆς μηχανῆς ἣν δύναται νὰ διεύθυνῃ ἡ γυνὴ κάλλιστα.

Ἀλλ' ἐκ τῶν ἀντιπάλων τῆς γυναικείας ἐλευθερίας οἱ μὲν τῆς ἱστορικῆς παραδόσεως συγκεντροῦνται περὶ τὸν Μολιέρον, οἱ δὲ ὑπέροχοι ἄνδρες ἰσχυρίζονται ὅτι αἱ ὑπέροχοι γυναῖκες εἶνε πολὺ ὀλίγαι. Ἀλλ' ἂς ἀναλογισθῶσιν τὰ κωλύματα τῆς χειραφετήσεως, τὸν ὀλίγον ἀριθμὸν τῶν ἐπιστημόνων γυναικῶν ἐν σχέσει πρὸς τοὺς διπλωματούχους ἄνδρας, διὰ νὰ ἴδωσιν οἱ κύριοι οὗτοι ὅτι μολαταῦτα αἱ γυναῖκες κάτι κάνουν. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ τρίτοι, κρύπτοντες ἐν τῷ ἔρωτι καὶ τῷ σεβασμῷ πρὸς τὴν γυναῖκα, τὴν ἀποστροφὴν, ἣν θὰ ἠσθάνοντο ἐν τῇ δυνατῇ ποτὲ ἐξισώσει τῶν φύλων, διότι ἐν τῇ γυναικὶ βλέπουσιν ἓν γλυκὺ καὶ θελκτικὸν ὄργανον ἡδονῆς, χαρίεν καὶ ἐλαφρὸν καὶ οὐδὲν ἄλλο, ἀδιαφοροῦντες διὰ τὴν πρόοδον, ἥτις σταματᾶ εἰς τὴν ἐποχήν των, καὶ ὑπενθυμίζοντες τὸ τοῦ Courier ἐκεῖνο: Ἐὰν ἔζων οἱ ἄνθρωποι οὗτοι κατὰ τὴν δημιουργίαν, θὰ ἔλεγον: Θεέ μου, διατήρησον τὸ χάος μας!

Τελευταῖοι ἀντίθετοι εἶνε οἱ τῆς βασιλικῆς παραδόσεως καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἐκκλησιαστοῦ, οἱ εὑρίσκοντες τὴν γυναῖκα πικροτέραν τοῦ θανάτου, ἐπαναλαμβάνοντες μετὰ τοῦ Vigny: «Γυνὴ, παιδίον ἄρρωστον καὶ δωδεκάκις μεμολυσμένον» καὶ οἵτινες εἶνε οἱ ἰσχυρότεροι ἐχθροὶ, καὶ οἱ μᾶλλον πεπεισμένοι περὶ τῆς φυσικῆς καὶ ἠθικῆς καὶ διανοητικῆς ὑπεροχῆς τοῦ ἀνδρός.

Ἀλλ' ἡ φυσικὴ ἀδυναμία τῆς γυναικὸς ἡ περιοδικῶς καὶ μηνιαίως φαινομένη, δὲν τῆς ἐμποδίζει τὴν ἐξάσκησιν τῶν ἐλευθεριῶν· ὅσον διὰ τὴν πνευματικήν της ἀδυναμίαν, μὲ ὅλην τὴν ἐγωϊστικὴν τοῦ Ὀρατίου ὀνομασίαν (Mascura—Sapho) τοῦ ἄρρενος, ἣν δίδομεν πρὸς πᾶσαν ὑπέροχον γυναῖκα δυνάμεθα νὰ ὑπομνήσωμεν τὰ γεγονότα τῆς Ἀνατομίας, καθ' ἃ ἡ διασκευὴ τοῦ γυναικείου ἐγκεφάλου καὶ τοῦ σώματος δὲν διαφέρει τῆς ἀνδρικῆς. εἰμὴ κατὰ τὸ φῦλον, ὅπερ βεβαίως δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς ἀντιλήψεως. Ἄλλως τε ἡ γυνὴ ζητεῖ περισσοτέραν εὐτυχίαν καὶ ἐλευθερίαν. ἣν ἡμεῖς ἀρνούμεθα ἀπὸ τόσων αἰώνων, δι' ὧν βαρύνομεν ἐπὶ τοῦ πνεύματος αὐτῆς διὰ τοῦ βάρους τῆς κληρονομικῆς ἀπ' αἰώνων ἐπιβολῆς καὶ κυριαρχίας, τῆς ὁποίας τὸν ζυγὸν, δὲν δύναται ἀμέσως ν' ἀποτινάξῃ ἡ γυνὴ, καὶ ν' ἀναδείξῃ εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τετελεσμένως τὴν νικηφόρον αὐτῆς προσωπικότητα. Πρέπει ν' ἀναμείνωμεν.

Ὅσον δὲ τέλος διὰ τὴν ἠθικὴν τῆς γυναικὸς ἀδυναμίαν, δυνάμεθα νὰ ὑπομνήσωμεν μυρία γεγονότα ἀτυχιῶν καὶ δυσυχημάτων, ἢτοῦν καὶ πολέμων καθ' οὓς ἡ παρήγορος ἠθικὴ βοήθεια τῆς γυναικὸς εἶνε πολυτιμωτάτη, καθ' οὓς πολλάκις ἡ γυνὴ συμπολεμεῖ μετὰ τοῦ ἀνδρὸς, ὡς εἰς τὸ Μεσολόγι, τὸ Σοῦλι, ἢ τὸ Τράνσβαλ, ἐσχάτως.

Δ'.

Τελευταῖον ἐπιχείρημα εἶνε τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ γυνὴ ἐγεννήθη διὰ τὴν μητρότητα, ἣν δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ συνεχίσῃ, ῥιπτομένη εἰς τὰ ἐλευθέρια στάδια. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἡ γυνὴ, ἡ διαρκὴς τραυματίας καὶ διαρκῶς ζημιουμένη καὶ ἐν τῷ γάμῳ, καὶ τῇ οἰκονομικῇ ζωῇ καὶ αὐτῇ ἀκόμη τῇ ἀνατροφῇ τῶν τέκνων τὰ ὁποῖα φέρουσι τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, τοῦ στιγμιαίου συνεργάτου, ἐν ᾧ ἡ μήτηρ θυτιάζει ζωὴν ὁλόκληρον διὰ τὴν ἀνατροφήν των.

Ἀγνοῶ ἐὰν ἡ κοινωνία τοῦ μέλλοντος ἀπαρτίζεται ἀπὸ γυναῖκας ἰατροὺς, δικηγόρους, μηχανικούς. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὅμως γνωρίζω, εἶνε ὅτι τὸ γυναικεῖον τοῦτο κίνημα, πρὸς τὰς ἐπαγγελματικὰς ἐνασχολήσεις, ἡμεῖς προὐκαλέσαμεν, διότι ἐὰν συνεφωνοῦμεν τὰς ἀνάγκας καὶ τοὺς πόθους της πρὸς τὸν ὀργανισμὸν τῆς κοινωνικῆς ἡμῶν ζωῆς καὶ παρείχομεν τῇ γυναικὶ καλλιτέραν τύχην, οὐδέποτε, νομίζω, αὕτη θὰ ὠνειροπόλει νὰ δραπετεύσῃ τοῦ φίλου της.

Ὅλα ταῦτα, μολονότι μακρὰ, προσεπάθησα πάσῃ δυνάμει νὰ συντομεύσω ἐπὶ τῶν σελίδων ἃς εἴχατε τὴν καλωσύνην εὐγενῶς νὰ θέσετε ὑπὸ τὸν κάλαμόν μου, γνωρίζων τὸν ἀψίκορον χαρακτῆρα τοῦ ἕλληνος καὶ ἰδίᾳ τῶν ἀγαπητῶν Ἑλληνίδων. Ἐὰν δὲ ὁ Diderot λέγει ὅτι, ὅταν ὁμιλεῖτις περὶ γυναικὸς ὀφείλῃ νὰ βυθίσῃ τὸν καλαμόν του εἰς τὰ χρώματα τοῦ οὐρανίου τόξου καὶ ν' ἀποξηράνῃ κατόπιν τὰ γραφέντα διὰ κόνεως τῶν πτερύγων τῆς χρυσαλλίδος, νομίζω ὅτι διὰ νὰ γράψῃ τις περὶ τῶν ἀγαπητῶν ἑλληνίδων δέον νὰ βυθίσῃ τὸν καλαμόν του εἰς τὰ οὐράνια χρώματα τῆς σημαίας ἡμῶν, ἰδίως ὅμως τὰ *θαλάσσια* καὶ ν' ἀποξηράνῃ κατόπιν τὰ γραφέντα μὲ τὴν ἄμμον τῶν ἀκτῶν τῆς Σαλαμῖνος καὶ τῆς Χίου, μὲ τὸ χῶμα τοῦ Μεσολογγίου καὶ τοῦ Σουλίου, ἢ διὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους καθ' οὓς τὴν πυοίτιδα—puodre,ντεκατέστησεν ἡ puodre μόνη,—νὰ στεγνώσῃ τὰ γραφέντα εἰς αὐτὴν ἢ μὲ τὴν Ἀθηναϊκὴν σκόνιν.....

Ἐν πάσει περιπτώσει, ἐλπίζω εἰς ὅλα τὰνωτέρω νὰ μὴ δυσηρέστησα οὐδένα, ζητῶν περισσοτέραν εὐτυχίαν διὰ τὴν γυναῖκα, τοῦθ' ὅπερ ἄλλως τε δὲν εἶνε χίμαιρα, διότι πάντοτε τὸ ἰδεῶδες μιᾶς ἡμέρας ὑπῆρξεν ἡ πραγματικότης τῆς ἐπαύριον. Καὶ τώρα ἑπομένως τὸ ὄνειρον τῆς σήμερον, βεβαίως θὰ πραγματοποιηθῇ τὴν ἐπαύριον, διότι εἶνε ἀπαίτησις τῆς ἐξελίξεως τῆς προόδου καὶ τῆς ἐλευθερίας.

Παρίσιοι

Π. Ν. Διβάρης

Ἰατρὸς

ΟΥΡΑΝΙΑ

Ὦ τοῦ ἀπείρου ἀρχόντισσα καὶ τοῦ ὀνείρου τὸ θαῦμα
Οὐρανία, τὸ φάντασμα τοῦ Πλάστη τὸ μεγάλο,
Τὸ καύχημα τοῦ ἀγέννητου, τοῦ μυστηρίου μητέρα,
Ἀχώρετη στὸ λογισμὸ κι' ἀχώρετη στὸν κόσμο.
Χαμήλωσε ἀπὸ τἄφθαστο, τρανό, φτερούγιασμά σου
Καὶ δείξου, ἀνεκδιήγητη μτροστὰ στοῦ νοῦ τὰ μάτια
Ὀλόρθη, χιλιαρμάτωτη, στοχαστική, μεγάλη.
Καινούριου κόσμου λάλημα κι' ἀστέρων ἁρμονίες
Πανύψηλες φανέρωσε κι' ἀσύγκριτες στοχάσου,
Καὶ λάλησε γλυκύτερα κι' ἀπ' τὲς σκληρὲς Σειρῆνες
Κι' ἀγνάντεψε βαθύτερα στῶν ἰδεῶν τὸν κόσμο.
Κι' ὡς εἶσαι πολεμόχαρη γοργὰ κοντά μας πέτα·
Ἀκάτεχο κι' ἀστόχαστο κανένα μὴν ἀφίνης.
Σὲ βάφτισμα, ξεράντωμα, φωτὸς ὁδήγησέ μας.
Καὶ τὴν Ἀλήθεια φάνταξε τὸν πλειὸ μεγάλον Ἥλιο
Καὶ πρὸς αὐτὸν γοργόφτερη τὴ σκέψη μας νὰ τρέχῃ
Λυώσε τὸν πάγο Χάροντα ποῦ τ' ἄνθισμά της καίει.
Βορρηᾶ τὸ φόβο ἀπόδιωξε ποῦ πέρνει τὴ χαρά της
Νὰ ξεχυθῇ σὰ θάλασσα τὸ θεῖο εὐώδιασμά της
Κι' ὁλοῦθε πλημμυρίζοντας ποληοὺς νὰ θάψῃ κόσμους.
Στῶν μύρων τὸ ξεχείλισμα καὶ στῶν ἀνθῶν τὸ κῦμα,
Τὰ πεθαμένα ὀνείρατα νὰ ξαναγεννηθοῦνε,
Τῆς Λευθερίας τὸ φύσημα δροσόλουστο ν' ἁπλώσῃ
Καὶ ν' ἀγκαλιάσῃ ὅλη τὴ γῆ καὶ νὰ μᾶς ἀνασταίνῃ!

Χρ. Βαρλέντης.

ΠΟΛΥΜΝΙΑ

Κόρη τῆς Γῆς καὶ τ' Οὐρανοῦ, ψηλὰ 'ςτὸν Ἐλικῶνα
Σὲ πρωτοπροσκυνήσαμεν Ἐμεῖς, ὦ Μοῦσα, εἰκόνα
Τοῦ Ἀπείρου, ἀπ' τῶν γονέων σου πιὸ τίμια τὸ ζευγάρι,
Πολύμνια τῶν θνητῶν χαρὰ, τῶν Ἀθανάτων χάρη,
Στὸν Περμησσὸ ἐσὺ λούζεσαι καὶ ἀπὸ τῆς Ἱπποκρήνης
Παίρνεις τἀθάνατο νερὸ καὶ πίνεις τὸ καὶ δίνεις
Τὰ θεῖα φτερὰ. τὴ θεία φωνὴ 'ςτὸν ἀκριβὸ καρπό σου,
Ὦ! καὶ εἶνε τὸ νερὸ, τὸ ἀγνὸ καὶ τὸ σκληρὸ, εἰδωλό σου,
Ὦ ποῦ λευκαίνει, ξεδιψᾷ, καὶ μαῦρα βύθη ἀνοίγεις
Ὦ ποῦ ἀνασταίνεις, Μοῦσα ἐσὺ, ὦ Μοῦσα ἐσὺ ποῦ πνίγεις,
Ὦ Μοῦσα τῆς ζωῆς ἐσὺ καὶ Μοῦσα τῆς ἀβύσσου,
Προφήτισσα καὶ μάγισσα ποῦ μόνο ἀπ' τὴν πνοή σου
Δύναται κόσμος νὰ χαθῇ καὶ κόσμος νάβγῃ νέος,
Ὦ μάννα καὶ τῶν πλανερῶν Σειρήνων καὶ τοῦ Ὀρφέως,
Θυμᾶσαι; θεὰ βασίλισσα 'ςτὴν Σπάρτην ὅταν ἤσουν,
Μοῦσα, θυσίαζαν σ' ἐσὲ προτοῦ νὰ πολεμήσουν·
Κ' ἐγὼ τῶν ὕμνων μαχητὴς καὶ τῶν ρυθμῶν, ὦ ἁγία,
Γονατιστὸς τὴ μυστικὴ προσμένω σου εὐλογία,
Καὶ μὲ τῶν ὕμνων φέρνω σου καὶ τῶν ρυθμῶν τὰ μάγια
Τὰ σφάγια χρυσοστέφανα κι' ὁλόχλωρα τὰ βάγια!
Κόρη τῆς Γῆς καὶ τ' Οὐρανοῦ καὶ τοῦ Παντὸς κορῶνα,
Στὴν τρισευγενικώτατο δυνάμωνέ με ἀγῶνα,
Καὶ κάνε με νὰ σὲ γροικῶ καὶ πάντοτε καὶ πάλι,
Χρησμέ, μέσ' 'ςτὰ θαμπὰ τοῦ νοῦ καὶ 'ς τῆς ψυχῆς τὴ ζάλη.
Ὅμοια 'ςτὸ νυχτοσκόταδο γροικοῦσαν τὴ λαλιά σου
Οἱ Ἐλικώνιοι ραψῳδοὶ, πρωτόπλαστα παιδιά σου!

Κωστῆς Παλαμᾶς.

Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ
ΤΟΥ ΟΙΔΙΠΟΔΟΣ

Μεγαλοπρεπὴς ἦτο ἡ κατ' ἐπανάληψιν διδασκαλία τοῦ ἔργου τοῦ μεγάλου τῆς ἀρχαιότητος δραματουργοῦ, καὶ ἐνόμιζέ τις, ὅτι ἦτο ἀλκυωνὶς ἐν τῷ χειμῶνι τῶν ἔθνικῶν περιπετειῶν.

Ὁλόκληρος ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια ἐτίμησεν ὡσαύτως τὸ ἐθνικὸν θέατρον, νῦν τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς διδασκαλίας ἀρχαίων δραμάτων. Τοῦτο εὐηρέστησε καὶ τὴν Ἑταιρίαν καὶ πάντας, ὅσοι ἐπιθυμοῦσι νὰ βλέπωσι τὸν Θρόνον ἰσχυρὸν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πατρίδι διὰ τῆς ἀροσιώσεως εἰς τὰς Ἑλληνικὰς ἰδέας καὶ τὰς ἐθνικὰς παραδόσεις. Ὅσον μᾶλλον πείθεται ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ὅτι ἡ βασιλεία τιμᾷ τὰ ἰδεώδη αὐτοῦ, τόσον περισσότερον ἀφοσιοῦνται εἰς τὴν δυναστείαν.

Ὀφείλομεν δὲ νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ὁ κ. Σιγάλας μετὰ φιλοπονίας εἰργάσθη πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν ὑποκριτῶν.

Ἀντὶ πάσης ἄλλης κρίσεως, δημοσιεύομεν τὸν μετὰ τὴν Α'. παράστασιν λόγον τοῦ Σ. Καθηγητοῦ κ. Μιστριώτη.

Συμπολῖται καὶ εὐγενὴς καὶ φιλότιμος τοῦ Πανεπιστημίου νεολαία.

Τὰ μεγαλοπρεπῆτοῦ ἀτμοῦ καὶ τοῦ ἠλέκτρου θαύματα, οἱ ταλαίπωροι σιδηρόδρομοι καὶ οἱ τηλεφανεῖς λαμπτῆρες εἶναι τῶν νεωτέρων λαῶν ἐπινοήματα οἱ νόμοι ὅμως τοῦ καλοῦ ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ καὶ τῇ γλυπτικῇ ἐν τῇ ποιήσει καὶ τῇ μουσικῇ καὶ ἐν παντὶ ἄλλῳ τῆς τέχνης εἴδει εἶναι γνήσια τῶν προγόνων ἡμῶν ἔργα.

Ὡς τὰ προπύλαια καὶ ὁ Παρθενὼν πρόκειται ὡς σοφοποιοὶ τῶν αἰωνίων νόμων τῆς ἀρχιτεκτονικῆς διδάσκαλοι οὕτω καὶ τὰ δράματα τοῦ Αἰσχύλου, τοῦ Σοφοκλέους καὶ τοῦ Εὐριπίδου διδάσκουσι τοὺς δραματουργοὺς τῶν νεωτέρων λαῶν. Ἐὰν δὲν δύνασαι νὰ προσθέσῃς ἓν ἄνθος ἐπὶ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τοῦ Ἰκτίνου καὶ τοῦ Καλλικράτους, μὴ τολμήσῃς νὰ παρεμβάλῃς μίαν φράσιν ἐν τοῖς ἔργοις τοῦ Φειδίου τῆς δραματικῆς τέχνης.

Ἡ ἡμετέρα Ἑταιρία δραστηρίως ἐργαζομένη, ὅπως τοὺς διδασκάλους τῆς δραματικῆς τέχνης καταστήσῃ ἐνεργοὺς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ γενεᾷ εὐχαριστεῖ τὸν ἑλληνικὸν λαὸν, ὅστις καταφρονήσας πασῶν τῶν ἀντιδράσεων παρέσχεν αὐτῇ ἀκροιρνῆ καὶ ἀμείωτον ἀρωγήν. Διότι ἐν τῇ ὀξύτητι τῆς ἀντιλήψεως αὐτοῦ κατεῖδεν ὅτι ἐν τῷ θεάτρῳ δράματα τοῦ Σοφοκλέους διδάσκοντες ἐξαίρομεν τὴν διάνοιαν, ἐξευγενίζομεν τὴν καρδίαν, εἰσάγομεν ἑλληνικὰς ἰδέας, ἐφ' οἷς σεμνύνεται ὁ πεπολιτισμένος κόσμος δημιουργοῦμεν ἐνθνικὴν μουσικὴν καὶ καθόλου εἰπεῖν ἀνορθοῦμεν τὸν ἐθνικὸν βίον. Τοὺς πόνους ἡμῶν τιμῆσαν εὐγενὲς τῆς πατρίδος τέκνον ὁ **Γρηγόριος Μαρασλῆς** ἐγένετο χορηγὸς τῆς διδασκαλίας, ὅπερ ὑπομιμνήσκει τὸν Νικίαν καὶ τοὺς ἄλλους γενναίους τοῦ Διονυσιακοῦ θεάτρου χορηγούς.

Δὲν βλέπω τὸν μελοποιὸν Πέτρον Ζαχαριάδην, ᾧ ἡ ἡμετέρα ἑταιρία προσφέρει στέφανον, ὃν ἐδρέψατο ἐξ ἀειθαλοῦς δάφνης φυείσης οὐχὶ ἐν τοῖς τέλμασι χυδαίου ὑλισμοῦ, ἀλλ' ἐν τοῖς μυροβόλοις τοῦ Μουσαγέτου Ἀπόλλωνος κήποις. Συνέπλεξε δὲ καὶ ὀλίγα ἄνθη εἰλημμένα ἐκ τοῦ ἀκηράτου λειμῶνος, ἐν ᾧ δὲν τολμᾷ νὰ ἠχήσῃ ἡ ἀξίνη τοῦ κηπουροῦ, ἀλλὰ κηπεύουσι μόνον Ἑλληνίδες ἰδέαι καὶ καταρδεύουσιν αἱ ἀγναὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ οὐρανοῦ σταγόνες συνέπλεξε, λέγω, ὀλίγα ἄνθη, περὶ ἃ ἵπτανται αἱ μέλισσαι τοῦ Ὑμηττοῦ αἱ ἀλείψασαι διὰ τοῦ μέλιτος αὐτῶν τὰ χείλη τοῦ ποιητοῦ τῆς Ἀντιγόνης καὶ τὴν ὑμετέραν μελοποιίαν, ἥτις κατὰ τὴν δε τὴν ἑσπέραν ἀνύψωσεν ἡμᾶς μέχρι τοῦ ἰδιώδους κόσμου τῶν προγόνων ἡμῶν.

Η ΚΛΗΡΩΣΙΣ
ΤΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ τῆς
ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Γενομένης προχθὲς Δευτέραν τῆς κληρώσεως τοῦ Λαχειοφόρου δανείου τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐξήχθησαν ἐκ τῆς κληρωτίδος κατὰ σειρὰν οἱ ἑξῆς ἀριθμοί:

139,530	κερδίζων	φρ,	χρ.	70,000
94,756	»	»	»	10,000
152,281	»	»	»	2,500
63,138	»	»	»	2,500
59,825	»	»	»	1,000
148,289	»	»	»	1,000
51,806	»	»	»	1,000
99,987	»	»	»	1,000
70,823	»	»	»	1,000

Τὸν πρῶτον λαχνὸν ἐκέρδισε τὸ Χρηματιστήριον Ἀθηνῶν, ὅπερ ὡς γνωστὸν ἔχει ἰδίαν περιουσίαν.

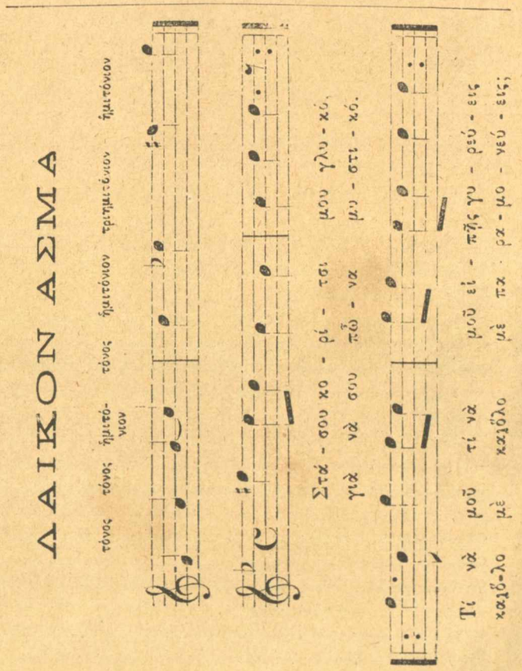

Ο ΕΡΩΣ ΤΟΥ ΣΟΠΕΝΧΑΟΥΕΡ

Δὲν γνωρίζω ἐὰν καὶ κατὰ πόσον τὸ ἑλληνικὸν δημόσιον, ἔχει γνῶσιν τῆς χαριτωμένης ὅσον καὶ ἀληθοῦς φιλοσοφικῆς θεωρίας τοῦ Σοπενχάουερ περὶ τοῦ ἔρωτος. Ἐγὼ νομίζω μᾶλλον ὅτι θὰ ἔχῃ γνῶσιν τινα Ἐπειδὴ ὅμως ὑπάρχει ἡ πρόληψις ὅτι ὁ Ἕλλην ἀναγνώστης μόνον ἐφημερίδας ἀναγινώσκει καὶ ἐπειδὴ τὰ ὡραῖα μουσικὰ τεμάχια δύναταί τις ν' ἀκούῃ κατ' ἐπανάληψιν μετ' αὐξούσης ἡδονῆς ἐσκέρθην ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἄσχημον διὰ τὴν ἀναγινώσκουσαν κοινωνίαν μας, ἐὰν ἐρωτίζετο πρὸς στιγμὴν ἀπὸ τὰς γλυκείας ἀκτῖνας τοῦ πνεύματος τοῦ διαυγοῦς, ἀγαθοῦ ὅσον καὶ φοβεροῦ φιλοσόφου.

Ὁ Σοπενχάουερ, ἐξ ἰδιοσυγκρασίας ἴσως ἀπαισιόδοξος καὶ μισογύνης, εἰσέδυσε μολαταῦτα τόσον βαθέως εἰς τὴν μυχίαν φύσιν τοῦ ἔρωτος, ὥστε νὰ μᾶς ἀναγκάσῃ νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι καὶ ἐν τῇ σπουδῇ τοῦ ἔρωτος ὁ ἀδιάφορος ὁ ἀσυγκίνητος ὁ ψυχρὸς δύναται πολλάκις νὰ τὸν κατακτήσῃ ὁριστικῶς.

Ὁ ἔρως εἶνε τὸ ἰσχυρότερον τοῦ ἀτόμου αἴσθημα, διότι δὲν ἀνήκει εἰς τὸ ἄτομον, ἀλλ' εἰς τὸ εἶδος εἰς τὸ γένος τὸ ὁποῖον διὰ ν' ἀναπαραχθῇ μεταχειρίζεται τὸ ἄτομον ὡς ὄργανον, καθὼς μεγάλη καὶ γιγαντιαία μηχανὴ, ἠλεκτρικῶς κινουμένη, θέτει εἰς κίνησιν τοὺς τροχίσκους, διὰ δυνάμεως εἰς ἣν οὕτως δὲν δύνανται ν' ἀντιστῶσι. Τὸ εἶδος εἶνε ἡ μηχανὴ τὸ ἄτομον ὁ τροχίσκος ὁ δὲ ἔρως τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα τὸ ἕλκον μὲ δύναμιν ἀκράτητον τὰ ζεύγη τὰ χημικῶς συγγενῆ κατὰ τὸν Cothe μὲ δύναμιν ἀνωτέραν τοῦ ἀτόμου, μὲ δύναμιν ἧς αἱ ρίζαι εἶνε βυθισμέναι, ἐντὸς τῶν ἀδύτων τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ζεύγους, εἶναι ἡ λειτουργικὴ ἀρχὴ τοῦ μέλλοντος νὰ γεννηθῇ παιδίου.

Ἀληθῶς, εἰς τὸ βλέμμα ἐκεῖνο τὸ φλέγον τῶν ἐρωτευμένων δὲν ἐκφαίνεται εἰμὴ ἡ λάμψις τοῦ «*Πνεύματος τοῦ γένους*» δὲν εἶναι εἰμὴ ἡ ψυχὴ, ἡ δύναμις τοῦ εἴδους ἡ ἕλκουσα καὶ ὠθοῦσα τὰ ζεύγη διὰ τὴν ἀμοιβαίαν καὶ ἡδονικὴν ἀπόκτησιν ἀκρατήτως, χωρὶς ἡ ἀτομικὴ ἀντίστασις, ἡ λεγομένη λογικὴ, φρόνησις, κοινωνικὴ συνθήκη νὰ δυνηθῶσι ν' ἀναχαιτίσωσιν ἐπ' ἐλάχιστον τὴν πανίσχυρον ἕλξιν τοῦ γένους.

Τὸ ὅ,τι ὁ ἔρως εἶνε δύναμις ἀνωτέρα τοῦ ἀτόμου, ἀποδεικνύουσιν αἱ θυσίαι, ἃς τοῦτο καταβάλλει διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῆς ἀγαπωμένης γυναικὸς, οἱ ἀγῶνες, αἱ ἀνησυχίαι, αἱ κατεστροφαὶ, αἱ μονομαχίαι, αἱ πόραφροσύναι καὶ αἱ αὐτοκτονίαι, αἱ τόσον ποιητικαὶ καταστροφαὶ τῆς ἀτομικῆς ζωῆς, διὰ τὴν ζωὴν τοῦ εἴδους. Τὸ γένος μεταχειρίζεται τὸ ἄτομον, ὡς ὄργανον διὰ τοὺς σκοπούς του, συγκινοῦν αὐτὸ μὲ γοητείαν τινὰ ψευδῆ, ὑπνωτίζον αὐτὸ καὶ ὠθοῦν αὐτὸ μὲ δύναμιν πρὸς τὰς ποθουμένας ἀγκάλας, ἀφ' ὧν θ' ἀντλήσῃ τὰς αὐτὰς ἡδονὰς, ἃς καὶ ἀπὸ πάσης ἄλλης ἀγκάλης, διότι εἶναι συμφέρον αὐτοῦ ὕψιστον ἡ ἕνωσις τῶν ἀγαπωμένων, ἡ γεννῶσα γενεὰν ἰσχυράν, ὑγιᾶ, ὡραίαν, πλήρη δυνάμεως πρὸς ἔρωτα καὶ πρὸς ἀναπαραγωγὴν καὶ ἀθανασίαν.

Ὁ ἔρως εἶνε ἡ ζωηροτέρα ἔκρηξις **τῆς θελήσεως τοῦ ζῆν**, εἶνε τὸ *πνεῦμα τοῦ εἴδους*, «le génie de l' espece» τὸ ὁποῖον **θέλει νὰ ζήσῃ** διὰ μέσου καὶ *ἄλλων* γενεῶν, ἰσχυρῶν καὶ ζωτικῶν, εἶνε ἡ ὡραιοτέρα καὶ βαθυτέρα ἐκδήλωσις τῆς ζωῆς τοῦ *Ἀσυνειδήτου* τῆς φύσεως, δι' οὗ αὕτη ἐνστίκτως, σαφῶς καὶ σκοπίμως ζητεῖ πᾶν ὅτι συμβάλλεται εἰς τὴν αἰωνίαν τῆς ζωῆς της ἐξακολούθησιν καὶ τελειοποίησιν.

Ἡμεῖς, τὰ πενιχρὰ καὶ ἀσήμαντα ἄτομα, τὰ ὁποῖα ζῶμεν μὲ τὴν γιγαντιαίαν ζωὴν τοῦ γένους λάμπομεν πρὸς στιγμὴν ὅταν ἀγαπῶμεν διὰ τῆς ἠλεκτρικῆς του λάμψεως καὶ ἀφιέμενοι κατόπιν ψυχροὶ καὶ παραγκωνισμένοι ὅταν τὸ γένος μᾶς ἐχρησιμοποίησεν, ὅταν μᾶς εἶχεν ἀνάγκην ὀφείλομεν μετ' εὐλαβείας ἱερᾶς νὰ χαιρετῶμεν τὸν ἐν ἡμῖν γεννώμενον ἔρωτα, ὡς τὸ θειότερον δῶρον τὸ ὁποῖον ἐν τῇ *ἀσυνειδήτῳ* αὐτῆς *σοφίᾳ* ἡ φύσις μᾶς ἐδώρησε συνδεδεμένον μετὰ τῶν βαθυτέρων καὶ γλυκυτέρων συγκινήσεων τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Πρέπει νὰ νοήσωμεν ὅτι εἴμεθα ἐντολοδόχοι τοῦ γένους, ὅτι ἔχομεν ἱερὰν καὶ μόνην ἀποστολὴν καὶ συγκίνησιν τὸν ἔρωτα καὶ ὅτι ὀφείλομεν νὰ ῥυθμίζωμεν τοὺς γάμους μας συμφώνως πρὸς τὰς ἀνωτέρας κυριαρχικὰς ἀρχὰς αὐτοῦ διὰ τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν τελειοποίησιν τοῦ εἴδους, τῶν γεννωμένων τέκνων, ὅσον καὶ τῶν γονέων.

Ὥστε βλέπετε, ἀναγνῶσται, ὁποίαν δειλὴν προδοσίαν διαπράττουν πρὸς τὴν φύσιν οἱ συνάπτοντες γάμους συμφεροντολογικούς, ἐγωϊστικούς, προικοθηρικούς, ἄνευ ἔρωτος, ἄνευ διαφέροντος, ὁποίαν ἄτιμον ἀδικίαν διαπράττουν πρὸς τὰ γεννηθησόμενα τέκνα των καὶ πόσον παρὰ φύσιν ὁ γάμος των εἶνε βέβηλος, ἀηδής, δολοφόνος καὶ ἀνήθικος.

Σ. ΖΩΓΡΑΦΙΔΗΣ.

ΑΣΘΕΝΕΙΑΙ ΤΗΣ ΕΛΑΙΑΣ

ΤΑ ΚΟΚΚΟΕΙΔΗ

Ἡ ὑπὸ τὸ ὄνομα *ψώρα* γνωστὴ κοινῶς νόσος ὀφείλεται εἰς ἔντομα τῆς οἰκογενείας τῶν κοκκοειδῶν καὶ προσβάλλει τὰς ἐλαίας καὶ διάφορα ἄλλα φυτά. Ὑπάγονται δὲ τὰ κοκκοειδῆ εἰς τὴν τάξιν τῶν *Ἡμιπτέρων* καὶ εἰς τὴν ὑποδιαίρεσιν τῶν *Ὁμοπτέρων*, ζῶσι συνηθέστερον ἐπὶ τῶν ἐναερίων μερῶν τοῦ φυτοῦ καὶ προπάντων ἐπὶ τῶν κλάδων καὶ φύλλων, ὅλα δὲ σχεδὸν ἔχουν τὴν ἰδιότητα νὰ προσκολλῶνται καὶ νὰ μένουν ἀκίνητα εἰς σημεῖόν τι τοῦ κλάδου ἢ φύλλου, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀπορροφοῦν τοὺς θρεπτικοὺς χυμοὺς τοῦ φυτοῦ καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων γεννοῦν τὰ αὐγά των. Κρύπτονται δὲ σχεδὸν ὅλα κάτωθεν χελωνείου κηρώδους φύσεως ἢ ἄλλης ἐκκρίσεως ἱκανῆς νὰ τὰ προφυλάξῃ ἀπὸ τὰς προσβολὰς διαφόρων ἐχθρῶν, Τὰ γένη τῶν ἐντόμων τούτων διαφέρουσιν ἀλλήλων πολύ. Ἐνῷ τὰ ἀρσενικὰ ἔχουν δύο μεγάλας πτέρυγας, μακροὺς καὶ ἰσχυροὺς πόδας καὶ τέσσαρες ἕως ἓξ ἢ καὶ περισσοτέρους ὀφθαλμούς, τὰ θηλυκὰ τοὐναντίον στεροῦνται πτερύγων καὶ πολλάκις ὀφθαλμῶν καὶ ποδῶν. Ἀπὸ τὰ αὐγὰ, τὰ ὁποῖα θέτουν αἱ μητέρες ὑπὸ τὸ σῶμά των ἀκινητοῦσαι, ἢ προφυλάττουν αὐτὰ

κκλῶς εἰς φωλεὰς,ἐκκολάπτοντκι κάμπκι, αἱ ὁποῖκι εἴς τινα μὲν εἴδη εἶνε καθ' ὅλα ὅμοικι πρὸς τὰς μητέρας των, εἰς ἄλλα δὲ οὐχί, πάντοτε ὅμως διάφορα ἀπὸ τὰς ἀρσενικάς, Αἱ κάμπκι προστατεύονται πάντοτε ὑπὸ χελωνείου,ἢ ἀφθόνου κηρώδους οὐσίας,τὸ ὁποῖον εἶνε σπουδαιότατον νὰ τὸ γνωρίζωμεν καθ' ὅσον συνεπείᾳ τούτου εἰς πολλὰς περιστάσεις ἡ καταπολέμησις τῆς *ψώρας* δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ, παρὰ μόνον εἰς τὴν περίοδον τῆς κάμπης. Πολλὰ εἴδη κοκκοειδῶν προσβάλλουν τὴν ἐλαίαν, ἀνήκουν δὲ ταῦτα εἰς τὰς φυλὰς τῶν *Λεκανοειδῶν* καὶ τῶν *Διασπίδων*. Μεταξὺ τῶν Διασπίδων ἄξιος μνείας τυγχάνει ὁ *Ἀσπιδιώτης* (Aspidiotis Hederae Vall, ἢ Aspidiotus villonsus Targ.) ὁ ὁποῖος παρατηρεῖται ἐνίοτε εἰς τὰς ἐπὶ τῶν χαμηλῶν καὶ ὑγρῶν γαιῶν φυτευμένας ἐλαίας καὶ ὁ ὁποῖος εὐτυχῶς δὲν εἶνε πολὺ διαδεδομένος, οὔτε προσβάλλει μετὰ μεγάλης ἐντάσεως τὸ πολύτιμον τοῦτο δένδρον. Διὰ τοῦτο πρὸς παρεμπόδισιν τῆς ψώρας προτείνεται ἡ ἄρσις τῶν εὐνοϊκῶν συνθηκῶν τῆς ἀναπτύξεως αὐτῆς ἤτοι ἡ ἀποστράγγισις τοῦ ἐδάφους καὶ τὸ κατάλληλον κλάδευμα καὶ ἡ ἀραίωσις τῶν ἐλαιοδένδρων, ἂν ταῦτα εἶνε πυκνῶς φυτευμένα, ὅπως τελειότερον ἀερίζωνται καὶ ἡλιάζωνται. Ἐπὶ τῆς ἐλαίας παρετηρήθη προσέτι καὶ ὁ *Μυτίλασπις τῶν μηλεῶν* (Mytilaspis pomorum) ἢ *Μυτίλασπις ὁ ξανθὸς* (M. flava Targ.)

Εἰς τὰ Κοκκοειδῆ τῆς φυλῆς τῶν Λεκανοειδῶν καὶ Διασπίδων τὰ ὁποῖα προσβάλλουν τὴν ἐλαίαν συγκαταριθμεῖται καὶ ἡ *Πολλινία* τοῦ *Πολλινίου* (Pollinia Pollinii) περὶ τῆς ὁποίας οἱ συγγραφεῖς Ἀχιλλεὺς Costa καὶ Targioni ἀναφέρουν τὰ ἑξῆς:

«Κλάδοι τῆς ἐλαίας ἑνὸς ἢ δύο κάποτε δὲ καὶ περισσοτέρων ἐτῶν φαίνονται ἐνίοτε παραμεμορφωμένοι ἀπὸ ἀνωμαλίας ὑποφαίους, ἀκανονίστους, ἐχούσας τὸ μέγεθος κόκκου τοῦ σίτου, καὶ διεσκορπισμένας ἀτάκτως.

Αἱ ἀνωμαλίκι αὗται, μεμονωμένκι,ἢ συγκεντρωμέναι σχηματίζουν κελλία ἡμισφαιρικὰ ἐντὸς τῶν ὁποίων ὑπάρχουν κιτρινωπὰ σωμάτια. Τὸ ἐσωτερικὸν πάχος τῆς κοιλότητος εἶνε 0,018 ἕως 0,025 χιλιομέτρων, καὶ διαιρεῖται εἰς δύο στρώματα, ἤτοι εἰς ἐσωτερικὸν λευκὸν, στιλπνὸν, συγκείμενον ἀπὸ καθαρώτατα νήματα, ἡνωμένα ἀνὰ δύο,ὥστε νὰ διακρίνηται ἕκαστον ζεῦγος, λεῖα καὶ ἔχοντα πλάτος μόλις 0,006 χιλιοστομέτρων· καὶ εἰς ἐξωτερικὸν ἄμορφον, ἀκανόνιστον καὶ ὑπόφαιον.

Διαβρέχοντες εἰς διάλυσιν καυστικοῦ καλίου ἢ βράζοντες ἐντὸς ὕδατος κλάδον ἐλαίας προσβεβλημένον ὑπὸ *Πολλινίας* βλέπομεν τὴν ὕλην τοῦ χελωνείου διαλυομένην ἢ τηκομένην, καὶ τὰ ἐγκεκλεισμένα σωμάτια κρεμάμενα ἀπὸ λεπτότατον νῆμα. Εἶνε δὲ τὰ σωμάτια ταῦτα ἀκριβῶς τὰ θηλικὰ ἔντομα.

Τὸ σῶμα τοῦ θηλυκοῦ ἐντόμου διακρίνεται καθ' ὅσον εἶνε ὠοειδές, ξανθὸν, πορτοκαλοειδές, διαφανὲς καὶ λεῖον, ἄνευ τομῶν, ἐκτὸς μιᾶς ὀλίγον διακρινομένης εἰς τὸ ὀπίσθιον ἄκρον. Στερεῖται ποδῶν· τὸ ρύγχος του εἶνε ρομβοειδές, πλατὺ, ὀξὺ, καὶ ὀδοντωτὸν πρὸς τὰ ὀπίσω. Χεῖλος τριγωνικὸν ἀρθρωτὸν ἐν τῷ μέσῳ, αὐλακωτὸν καὶ πεπαχυσμένον εἰς τὰ ἄκρα. Δύο λοβοὶ εἰς τὸ ὀπίσθιον ἄκρον, ὀξεῖς καὶ ἐπὶ πλέον δύο λέπια μὲ βραχείας ἀκτῖνας. Δέρμα ἄχρουν, μᾶλλον παχὺ μὲ δύο εἰδῶν μεμονωμένας γραμμὰς ἤτοι μικρὰς καὶ μεγάλας. Αἱ τελευταῖκι αὗται εἶνε πλειότεραι τὸν ἀριθμὸν, εἰς τὴν ἄνω ἐπιφάνειαν παρὰ πρὸς τὰ ὀπίσω, τὴν κάτω ἐπιφάνειαν καὶ τὴν κεφαλήν.

Αὐγὰ ἐλλειψοειδῆ μήκους 0.34 τοῦ χιλιοστομέτρου. Αἱ κάμπκι εἶνε ὠοειδεῖς,*μονοκόμμαται* εἰς τὰ ἄκρα,πρὸς τὰ ὀπίσω δὲ διῃρημέναι εἰς δύο λοβοὺς, φέροντας τρίχας εἰς τὰ πλευρὰ καὶ μίαν μακρὰν ἐν τῷ μέτῳ. Κεραῖκι κυλινδρικαὶ, μὲ 6 ἄρθρα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ τελευταῖον εἶνε τὸ μεγαλείτερον. Στεροῦνται ὀφθαλμῶν, τρίχες σιαγονικαὶ μακραὶ καὶ ἰσχυραὶ, χεῖλος κωνικὸν, ἐξ ἑνὸς μόνου ἄρθρου».

Ὁ Κῦρος Pollini, ὡς παρατηρεῖ ὁ Costa περιέγραψεν ἀρκετὰ εὐκρινῶς τὸ κοκκοειδὲς τοῦτο εἰς τὸ σύγγραμμα αὐτοῦ περὶ τῶν κυριωτέρων ἀσθενειῶν τῆς ἐλαίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Βερώνης καὶ τῶν βλαπτικῶν αὐτῆς ἐντόμων, βραδύτερον δὲ καὶ ὁ Κάρολος Πασσερίνης καὶ ὁ Ἀντώνιος Targioni Tozzetti ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ζημιῶν τινων τὰς ὁποίας ὑπέστησαν αἱ ἐλαῖαι εἰς τὴν Ἀντέλλαν πλησίον τῆς Φλωρεντίας.

(ἀκολουθεῖ)

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ

Η ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΑΣΣΙΟΝ

Εἰς τὴν σταυροφορίαν τῆς κ. Νασσιὸν κατὰ τοῦ ἀλκοολισμοῦ, οἱ ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις ταβερναραῖοι ἀντέταξαν τέλεια μέτρα ἀμυντικά. Εἷς τούτων κατεσκεύασε κινητὴν οἰκίαν τεθωρακισμένην, ὅπως ἀνθίσταται εἰς τοὺς πελέκεις τῶν προπαγανδιστῶν τῆς ἑταιρίας. Ἐξ ἡμίονοι σύρουσι τὸ φρούριόν του ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν καὶ ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον. Περιμένεται τώρα νὰ γνωσθῇ ποῖα μέτρα ἐπιτήδεια θὰ μεταχειρισθῶσιν οἱ τεῖοπόται πρὸς διεξαγωγὴν τῶν πολιορκιῶν, αἵτινες θὰ παράσχωσιν ἀνεξαντλήτους ὑποθέσεις κωμικῆς ἐποποιΐας εἰς τοὺς συγγραφεῖς τοῦ μέλλοντος.

Ο ΑΦΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΤΟΛΣΤΟΗ

Ἐφημερὶς τῆς Πετρουπόλεως χρησιμεύουσα ὡς ὄργανον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀνεκοίνωσε, ὅτι αὕτη μεριμνῶσα περὶ τῶν τέκνων τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας καὶ θέλουσα νὰ προστατεύσῃ αὐτὰ κατὰ τῶν ὀλεθρίων ἀποπλανήσεων καὶ νὰ σώσῃ τοὺς ἀποπλανηθέντας, συνεζήτησεν ἐπὶ τῶν ἀντιχριστιανικῶν καὶ ἑτεροδόξων διδασκαλιῶν τοῦ κόμητος Τολστόη καὶ ἔκρινε προσῆκον, ὅπως ἐμποδίσῃ διατάραξιν τῆς εἰρήνης ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, νὰ δημοσιεύσῃ ἐγκύκλιον, ἐν ᾗ ἐκτίθενται αἱ ψευδεῖς καὶ αἱρετικαὶ διδασκαλίαι τοῦ κόμητος Τολστόη. Ἡ ἐγκύκλιος αὕτη περιέχει τὰ ἑπόμενα τεμάχια:

«Διὰ τῶν λόγων του καὶ τῶν συγγραφῶν του ὁ κόμης Τολστόη ἀπέπτη διηνεκῶς πάσης ἐπικοινωνίας μὲ τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν πρὸς μεγάλην θλῖψιν καὶ φρίκην ὅλου τοῦ ὀρθοδόξου κόσμου, ἐνήργησε δὲ τοιουτοτρόπῳ, ὄχι μυστικῶς ἀλλὰ δημοσίᾳ καὶ ἐκ προθέσεως. Πᾶσαι αἱ γενόμεναι ἀπόπειραι, ἵνα ἀποτραπῇ ἐκ τῆς ὁδοῦ ταύτης ὑπῆρξαν ἄκαρποι. Ἡ ἐκκλησία δὲν θεωρεῖ λοιπὸν αὐτὸν πλέον ὡς ἓν τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ τὸν θεωρήσῃ ὡς τοιοῦτον ἂν μὴ ὁμολογήσῃ μετάνοιαν καὶ ἔλθῃ μετ' αὐτῆς εἰς ἐπικοινωνίαν. Διὰ τοῦτο βεβαιοῦντες, ὅτι ἀπηρνήθη τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν, ἱκετεύομεν αὐτὸν νὰ ἐπαναγάγῃ ἑαυτὸν εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν καὶ τὴν ἀλήθειαν. Ἐπικαλούμεθά σε ὦ Θεὲ,οἰκτίρμων,ὅστις δὲν ἐπιθυμεῖς τὴν ἀπώλειαν τῶν ἁμαρτωλῶν. Ἐπάκουσον τῶν ἡμετέρων δεήσεων, συγχώρησον αὐτὸν καὶ ἐπανάγαγε αὐτὸν εἰς τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν σου Ἀμήν!»

Ἡ ἐγκύκλιος φέρει τὰς ὑπογραφὰς τοῦ Μητροπολίτου

Πετρουπόλεως Ἀντωνίου,τοῦ Μητροπολίτου Κιέβου Θεογνώστου, τοῦ Μητροπολίτου Μόσχας Βλαδομήρου, τοῦ Ἀρχιβίου Ἱερωνύμου τοῦ Ἐπισκόπου Κισνοβίου Ἰακώβου, τοῦ Ἐπισκόπου Μαρκέλλου καὶ τοῦ Ἐπισκόπου Βόρις,

Ἀποτέλεσμα τοῦ ἀφορισμοῦ τοῦ Τολστόη ὑπῆρξαν αἱ ἐσχάτως αἱματηραὶ ταραχαὶ τῶν φοιτητῶν Ρώσσων

Ο ΛΙΜΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΥΧΜΟΣ ΕΝ ΙΝΔΙΚΗ

Συνάγεται ἐξ ἐπισήμων μετεωρολογικῶν ἐκθέσεων, ὅτι ἡ ξηρασία, ἥτις ἐμάστισε τὰς Ἰνδίας κατὰ τὸ 1899 καὶ ἡ πεῖνα, ἥτις ἐπῆλθε κατὰ τὸ 1900, ἐξετάθησαν εἰς περιφέρειαν χωρῶν πολὺ ἀνωτέραν τῆς παρατηρηθείσης ἀπὸ 150 ἐτῶν. Ἡ ἔλλειψις βροχῆς προέκυψε κυρίως ἐκ τῆς ἀσθενείας τοῦ ἀνέμου τοῦ ἀραβικοῦ κόλπου, ὅστις ἐπιφέρει ἐν γένει ἀφθόνους βροχὰς κατὰ Ἰούνιον καὶ Αὔγουστον. Ἄλλη ἰδιαιτέρα περίστασις τοῦ 1899 ὑπῆρξε τὸ ἀνώμαλον βαρομετρικὸν ὕψος τὸ παρατηρηθὲν κατὰ τοὺς μῆνας τῶν βορείων ἀνέμων. Παρετηρήθη ἐπίσης, ὅτι τὸ ἔτος 1899 ὑπῆρξε τὸ ἀνώμαλον βαρομετρικὸν ὕψος τὸ παρατηρηθὲν κατὰ τοὺς μῆνας τῶν βορείων ἀνέμων. Παρετηρήθη ἐπίσης ὅτι τὸ ἔτος 1899 ὑπῆρξεν ἀπεναντίας λίαν βροχερὸν ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ἀφρικῇ.

ΤΟ ΜΕΓΙΣΤΟΝ ΩΟΝ

Εἰς τὸ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ μουσεῖον τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας ἐστάλη ἐσχάτως ἓν τῶν μεγίστων ὠῶν. Ταῦτα εἶνε τοῦ μόα πτηνοῦ τῆς Νέας Ζηλανδίας, ὅπερ ἀπὸ 600 ἐτῶν ἐξέλιπε. Τοιαῦτα ὠὰ σώζονται σήμερον μόλις ἕξ, ἔχουσι δὲ μῆκος ἑνὸς ποδός· τὸ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ, ἔχει καὶ τοῦτο τὸ ἀξιολογον, ὅτι περιέχει τὰ ὀστᾶ ἀνεκκολάπτου πτηνοῦ. Τὸ χρῶμα τῶν ὠῶν τούτων ποικίλει μεταξὺ τοῦ ὠχροῦ κιτρίνου καὶ τοῦ βαθέως πρασίνου. Ὁ μόας ἐν γένει εἶχεν ὕψος 14 ποδῶν καὶ βάρος 1000 λιτρῶν.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΤΕΧΝΟΥΣ

Η ΤΑΙΝΕ

ΤΟ ΙΔΑΝΙΚΟΝ ΕΝ ΤΗ: ΤΕΧΝΗ:

(Ἀπόσπασμα).

Ὑπάρχουσι τάχα ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν καλλιτεχνῶν ἀποτυπουμένων ἰδεῶν ἐν τοῖς πρωτύποις αὐτῶν, ὑπέροχοι, τοιαῦται; Δύναται νὰ ἐκδηλωθῇ χαρακτὴρ πλείονα κεκτημένος ἀξίαν τῶν ἄλλων; Πρόκειται τυχὸν πρὸ παντὸς ἀντικειμένου μορφὴ ἰδεώδης, ἀφ' ἧς ἡ ἀπομάρανσις ἀποβαίνει παρεκτροπὴ ἢ πλάνη; Ἀνευρίσκεται τυχὸν ἀξίωμα ἱεραρχίας, προσδιορίζον εἰς τὰ διάφορα τεχνουργήματα τάξεις:

Κατὰ πρῶτον ἡ ἀπάντησις φαίνεται ἀπορατική. Δεσπόζει ἡ δόξα ὅτι πάντα τὰ τεχνουργήματα εἶνε ἰσοσταθμῆ, τὸ δὲ στάδιον μένει ἀνοικτὸν εἰς τὴν αὐθαιρεσίαν. Πράγματι, ἂν ἀντικείμενόν τι καθίσταται ἰδανικὸν ὡς σύμφωνον πρὸς τὴν ἰδέαν, ὀλίγον ἐνδιαφέρει τίς ἡ ἰδέα, ὑποκειμένη εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ καλλιτέχνου. Θὰ ἐκλέξῃ ταύτην ἢ ἐκείνην κατὰ τὴν ἰδίαν καλαισθησίαν, οὐδεμία δὲ διαμαρτυρία χωρεῖ. Δύναται νὰ πραγματευθῇ τὸ αὐτὸ θέμα κατὰ ἐκείνου ἢ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον ἢ κατὰ πάντα ἄλλον μεσάζοντα. Μάλιστα, ἡ ἱστορία ἐν τούτῳ συμφωνεῖ πρὸς τὴν λογικήν, ἡ δὲ θεωρία ἐπιβεβαιοῦται ἐκ τῆς πράξεως.

Ἂς παρατηρήσῃ τις τοὺς διαφόρους αἰῶνας, τὰ διάφορα ἔθνη καὶ τὰς διαφόρους σχολὰς· οἱ τεχνῖται διαφέροντες τὴν φυλήν, τὸ πνεῦμα, τὴν παίδευσιν ἀλλοίαν συνέλαβον ἰδέαν τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου· ἕκαστος κατ' ἴδιον τρόπον βλέπει αὐτὸ καὶ διακρίνων χαρακτῆρα χωριστὸν σχηματίζει ἐξ αὐτοῦ ἔργον πρωτότυπον. Καὶ ἡ ἰδέα αὕτη, ἐκδηλωθεῖσα ἐν τῷ νέῳ ἔργῳ νέον ἀριστούργημα τάττει αἴφνης ἐν τῇ σειρᾷ τῶν ἰδανικῶν ἔργων· ὡς νέον θεὸν ἐν Ὀλύμπῳ ὃς ὑπελαμβάνετο πλήρης. — Ὁ Πλαῦτος ἀπεικόνισε τὸν Εὐκλείωνα, τὸν πτωχὸν φιλάργυρον· ὁ Μολιέρος, λαμβάνων τὸ αὐτὸ πρόσωπον, δημιουργεῖ τὸν Ἀρχάγωνα, τὸν πλούσιον φιλάργυρον. Μετὰ δύο αἰῶνας, ὁ αὐτὸς φιλάργυρος, μὴ ὢν πλέον ἀνόητος καὶ συριττόμενος ὡς ἄλλοτε, ἀλλ' ἐμπνέων τὸν φόβον καὶ θριαμβεύων, καθίσταται ὁ πατὴρ Γρανδὲ ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ Βαλζάκ, ὁ αὐτὸς δὲ φιλάργυρος, ἐλθὼν ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας καὶ καταστὰς παρισινὸς καὶ κοσμοπολίτης παρέχει εἰς τὸν αὐτὸν Βαλζάκ τὸν τύπον τοῦ τοκογλύφου Γοβσὲκ. Μία καὶ μόνη δραματικὴ θέσις, ἡ τοῦ πατρὸς κακῶς πάσχοντος ὑπὸ τῶν ἀχαρίστων τέκνων αὐτοῦ, ἐνέπνευσε κατὰ σειρὰν τὸν Οἰδίποδα ἐν Κολωνῷ τοῦ Σοφοκλέους, τὸν βασιλέα Λὴρ τοῦ Σαίξπηρ καὶ τὸν πατέρα Γοριὼ τοῦ Βαλζάκ. — Ἐν πᾶσι τοῖς μυθιστορήμασι καὶ τοῖς θεατρικοῖς ἔργοις ἀπεικονίζονται νεανίας καὶ νεᾶνις ἀγαπώμενοι καὶ ποθοῦντες νὰ συζευχθῶσι ἀλλήλους. ὑπὸ πόσας δὲ μορφὰς δὲν ἀνεφάνη τὸ αὐτὸ ζεῦγος ἀπὸ τὸν Σαίξπηρ μέχρι τοῦ Δίκενς καὶ ἀπὸ τῆς Λαφαγὲτ μέχρι τῆς Γεωργίας Σάνδ! — Πάντες οἱ μεγάλοι τύποι, οἱ ἐραταί, ὁ πατήρ, ὁ φιλάργυρος, δύνανται νὰ ἀνανεοῦνται ἑκάστοτε· ἔχουσι πολλάκις ἀναπαυθῇ, καὶ ἀκόμη θέλουσιν ἀνανεωθῇ, καὶ ἐν τούτῳ ἔγκειται ἀκριβῶς τὸ χαρακτηριστικὸν καὶ ἡ κυρία δόξα τῶν ἀληθῶς ὑπερόχων πνευμάτων καὶ οὐχὶ εἰς τὴν εὕρεσιν θέματος ἐντὸς πάσης παραδόσεως.

Ἐὰν μετὰ τὰ λογοτεχνικὰ ἔργα, ἐξετάσωμεν τὰς εἰκονικὰς τέχνας, θὰ φανῇ ἔτι μᾶλλον ὀρθὸν τὸ δικαίωμα τῆς αὐθαρσίου ἐκλογῆς τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ χαρακτῆρος. Ἡ μεγάλη γραφικὴ ἅπασα περιεστράφη περὶ δωδεκάδα προσώπων καὶ σκηνῶν εἰλημμένων ἐκ τοῦ Εὐαγγελίου ἢ τῆς μυθολογίας· διαλάμπει δὲ ἡ αὐθαιρεσία τῆς ἐκλογῆς τοῦ καλλιτέχνου ἐν τῇ διαφορᾷ τῶν τεχνουργημάτων καὶ τῇ ἰδιαιτέρᾳ ἑκάστου ἐπιτυχίᾳ. Διστάζομεν νὰ ἐπαινέσωμεν τὸν μὲν πλέον τοῦ δέ, ἔργον τέλειον, νὰ θέσωμεν ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἔργον ἐπίσης τέλειον νὰ εἴπωμεν ὅτι ὀφείλομεν νὰ ἀκολουθήσωμεν τῷ Ρέμβρανδτ μᾶλλον ἢ τῷ Βιρονὲζ μᾶλλον τοῦ Ρέμβρεστ

✱

Σοφὸς ὁ πολλὰ εἰδῶς φυᾷ.

Πινδάρου.

Ὁμοίως ὁ Πίνδαρος καὶ ἀπολογούμενος φαίνεται διὰ τὸ δυσκολονόητον τῆς ποιήσεώς του λέγει κάπου.» Εἰς δὲ τὸ πᾶν ἑρμηνεύων χατίζει. Ὅτι δηλαδὴ διὰ τὸν πολὺν κόσμον ἔχει ἀνάγκην ἑρμηνευτῶν. Σὰν νὰ λέμε πῶς ἦτο καὶ ὁ Πίνδαρος μαλλιαρὸς καὶ ἀκατάληπτος εἰς τοὺς πολλούς.

ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

Η ΠΡΟΦΥΛΑΞΙΣ

Εἴμεθα εἰς τὴν ἐποχὴν ποὺ ἔρχονται ἀπρόσκλητα τὰ κρυολογήματα καὶ ἐνοχλητικὴ ἡ καταρροὴ ποὺ φουσκόνουν τὰ θυλάκια ἀπὸ τὰ μαντήλια καὶ βαρύνονται τὰ χέρια μὲ τὴν ὀμπρέλαν. Δι' αὐτὸ κ' ἐγὼ ἀπρόσκλητος

σᾶς συμβουλεύω τὴν προφύλαξιν. Ἂν αἰσθανθῆτε εἰς τὴν κεφαλὴν τὸ γνωστὸν δυσάρεστον βάρος τὸ προαγγέλλον τὸ κρυολόγημα, ἂν ὁ λαιμός σας εἶνε στεγνός, ἂν ὅλος ὁ κόσμος δὲν σᾶς ἀρέσῃ, ἂν δὲν ἔχετε καμμίαν ὄρεξιν εἴτε ὑλικὴν εἴτε ἠθικήν — μὲ λίγα λόγια, ἂν σᾶς πολιορκῇ τὸ κρυολόγημα, πάρτε ἀμέσως ἓν γραμμάριον ἀντιπυρίνης μὲ ἕνα φλυτζάνι τσάϊ καὶ ροφήσατε μὲ τοὺς ρώθωνάς σας διάλυσιν φαινικοῦ ὀξέως 2 τοῖς ἑκατόν, οὕτως ὥστε νὰ ποτισθοῦν οἱ βλεννογόνοι ἡμένες τῆς ρινός. Ἐνίοτε τὸ ὕδωρ τῆς Κολωνίας φέρει τὸ ἴδιον θαυματουργὸν ἀποτέλεσμα Μὴν ἀμελῆτε αὐτὰ — ἂν θέλετε ν' ἀποφύγετε τὰ ἀκούσια δάκρυα καὶ τὴν μύτην ποῦ ἐνθυμίζει τοὺς ζουμεροὺς ροδίτας...

ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΙΤΥΡΙΔΑ

Ἔλαβα προχθὲς μίαν ἐπιστολὴν περιεργοτάτην. Κάποιος φαλακρὸς μοῦ ἔγραφεν ὅτι ἔχει μὲν εἰς τὴν κατοχήν του τὸ φάρμακον τῆς τριχοφυΐας καὶ διὰ τῆς χρήσεως αὐτοῦ ἤρχισαν νὰ φυτρώνουν τρίχες εἰς τὴν ἀποψιλωθεῖσαν κεφαλήν του, ἀλλὰ... ἐμποδίζει ἡ πιτυρίασις τὴν τελείαν θεραπείαν τῆς φαλάκρας του. Τοῦ δίδω τὴν ἁπλουστάτην καὶ εὐχρηστοτάτην καὶ ἀποτελεσματικωτάτην τῶν κατὰ τῆς πιτυρίδος συνταγῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μοῦ στείλῃ τὴν συνταγὴν τοῦ θαυματουργοῦ κατὰ τῆς φαλάκρας φαρμάκου — ἐκτὸς μόνον ἂν ὁ εἰρημένος κύριος εἶνε καὶ ἐφευρέτης τοῦ φαρμάκου, ὁπότε πλέον ἔχει ἄλλα μέσα διὰ νὰ τὸ διαλαλήσῃ καὶ τὸ διαφημίσῃ.

Λοιπὸν πρὸς ἐξάλειψιν τῆς πιτυρίδος, ρίπτετε εἰς μίαν λεκάνην μίαν κουταλιὰν τοῦ καφὲ βόρακα καὶ 3 ἢ 4 κουταλιὲς τῆς σούπας ζεστὸ νερό, ὅταν δὲ διαλυθῇ ὁ βόραξ, τρίβετε μὲ τὴν διάλυσιν τὸ δέρμα τοῦ κρανίου καὶ τὰς ρίζας τῶν τριχῶν διὰ τῶν δακτύλων σας. Παράγεται οὕτω ἀφρὸς ἐν εἴδει σαπουνάδας, ὁ ὁποῖος ἀφαιρεῖ καὶ τὴν πιτυρίδα καὶ τὸ λῖπος ἀπὸ τὰς τρίχας καὶ ἀπὸ τὸ δέρμα, τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον καθαρίζεται ἀλλὰ καὶ ἀπαλύνεται. Ξεπλένετε κατόπιν τὸ τριχωτὸν μέρος τῆς κεφαλῆς πρῶτα μὲ ζεστὸ νερὸ καὶ ἔπειτα μὲ κρύο· σκουπίζετε τὰς τρίχας μὲ ἁπαλὴν πετσέταν καὶ τὰς ἀφίνετε νὰ στεγνώσουν πρὶν τὰς κτενίσετε καὶ θὰ ἰδῆτε ὅτι θὰ εἶνε τότε ἀπαλώταται σὰν τὸ μετάξι.

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

Μεταξὺ μεμνηστευμένων.

— Πῶς νὰ σᾶς ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνην μου δεσποινίς, διὰ τὴν προθυμίαν μὲ τὴν ὁποίαν μὲ ὑπεδέχθητε...

— Καλὲ τί λόγος!

— Σᾶς τὸ λέγω αὐτό, διότι εἶσθε ἡ εἰκοστὴ τὴν ὁποίαν ἐζήτησα καὶ ἡ πρώτη ἡ ὁποία μ' ἐδέχθη.

—

Μεταξὺ λοχαγοῦ καὶ λοχίου.

Ὁ λοχαγός. — Δὲν ντρέπεσαι λοχία, νὰ μεθᾷς ἔτσι; Ἀμ' τί θὰ κάμῃς ὅταν γίνῃς λοχαγός;

Ὁ λοχίας. — Τί θὰ κάμω; Δὲν θὰ καταδέχουμε τότε νὰ μιλῶ μὲ λοχίους μεθυσμένους.

—

Τὴν ἐπομένην τῶν γάμων των.

Ἡ Κυρία. — Αἴ τώρα πλιὰ χρυσό μου, θὰ ἀφήσῃς τῆς πρώτες τρέλλες σου, αἴ;

Ὁ Κύριος. — Νὰ ἦσαι βεβαία πῶς ἡ χθεσινή μου τρέλλα θὰ ἦναι ἡ τελευταία.

—

Ὁ ἅπας Λέων XIII εἶναι πολὺ ἐργατικὸς τόσον ὅσον ἤδη ἡ προβεβηκυῖα του ἡλικία τῷ ἐπιτρέπει. Συμβαίνει πολλάκις μάλιστα νὰ ἀφίνῃ τὴν κλίνην του καὶ νὰ εἰσέρχεται εἰς τὸ γραφεῖον του, ὅπως γραψῇ σκέψιν του τινα ἢ στίχους λατινικοὺς καὶ ἕνεκα τούτου συχνὰ κρυολογεῖ. Ὁ ἰδιαίτερος ἰατρός του δόκτωρ Lapponi θέλων νὰ θεραπεύσῃ τὸ κακὸν ἀπῄτησε παρ' αὐτοῦ ἵνα θερμαίνῃ τὸ Βατικανὸν δι' ἀτμοῦ. Ὁ Πάπας ἀντετάχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι θὰ ἦτο γελοῖον νὰ ἐξοδεύσῃ 900,000 φράγκα διὰ τὴν ὑγείαν του. Παρὰ τὴν ἐναντιότητα τοῦ Πάπα τὰ περίφημα δωμάτια τοῦ Ραφαήλου καὶ μέγα διαμέρισμα τοῦ Βατικανοῦ ἤρχισε νὰ θερμαίνεται, ἀλλὰ καὶ ὁ διάδοχος τοῦ Ἁγίου Πέτρου δὲν ἔπαυσε νὰ κρυολογῇ διότι μερικὰ τῶν δωματίων ἔμειναν ψυχρὰ καὶ ἡ θερμανσις οὕτω τοῦ Βατικανοῦ κατηργήθη.

✷

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

Ἔπασχον ἐξ ἀϋπνίας ἐκτελῶν τὴν συνταγήν σου.
Ἀλλὰ εὗρον ἡσυχίαν ἀναγνοὺς τὴν... «συλλογήν Σου.

—

ΛΟΓΙΑ ΣΟΦΑ

Βλέπει ὁ θεὸς τὰ λάθη σου, ὅμως σιωπᾶ καὶ κλαίει.
Ὁ γείτονάς σου τίποτε δὲν βλέπει. . . . κι' ὅλο λέει...

—

Ἡ μυρουδιὰ τοῦ κρεμιδιοῦ στῆς ὠμορφῆς τὸ στόμα
καλλίτερο ναι ἀλήθεια
Ἀπ' τοῦ γλυκοῦ τριαντάφυλλου τὸ μῦρο καὶ τὸ χρῶμα
'σ τῆς ἄσχημης τὰ στήθια.
(Ἐκ τῶν τοῦ Σκαδῆ).

✷

Ἀξιότιμε Κύριε

Matteo di Martino

Μακρὰ νόσος κρεμᾶ μοιραῖον τέλος προσφιλοῦς ἀδελφοῦ ἐκώλυόν με ἐπὶ πολὺ νὰ διεξέλθω τὸ πολλοῦ λόγου ἄξιον ἔργον ὑμῶν. (Grammatica del greco moderno πρὸς χρῆσιν τῶν Ἰταλῶν). Νῦν δὲ μελετήσας αὐτὸ ὀφείλω νὰ συγχαρῶ ὑμῖν ὁλοψύχως ἐπὶ τούτῳ

Ἐπεδείξατε, ἀξιότιμε Κύριε, μεγάλην εὐθυκρισίαν περὶ τὴν διάγνωσιν καὶ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀληθοῦς, τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν γλώσσης, τῆς γλώσσης, ἥτις εἶναι ὁ φορεὺς τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῶν ἰδεῶν ἡμῶν, τῆς ἑνούσης πάντας τοὺς Ἕλληνας ἐκ πάσης χώρας εἰς ἓν ἔθνος, καὶ ταύτην πάνυ ὀρθῶς καταστήσατε ὑπόθεσιν τῆς Γραμματικῆς ὑμῶν. Πρὸς τούτοις ἐμφαίνετε βαθεῖαν γνῶσιν τῆς Ἑλληνικῆς, διὸ καὶ τὸ πόνημα ὑμῶν οὐ μόνον πάμπολλα περιέχει ἀξιόλογα διδάγματα ἀλλὰ καὶ σχεδόν τι πλῆρες εἶναι, τὰ δ' ἐλλείποντα ἢ ἄλλως ἔχοντα καὶ ἐλάχιστα ἀριθμοῦνται καὶ ἀσήμαντα καθόλου εἶναι παραβαλλόμενα πρὸς τὰ εὖ τε καὶ καλῶς εἰρημένα. Ἐλέγχετε τελευταῖον μεγάλην ἱκανότητα περὶ τὴν μεθοδικὴν ἔκθεσιν πραγμάτων οὕτω πολλῶν καὶ ἀνομοίων ἐπιτυγχάνοντες, ὥστε τὰ γενικῶς καὶ ἀφῃρημένως πρῶτον λεγόμενα, διὰ τῶν πολλῶν καὶ ἐκλεκτῶν ἀσκήσεων τῶν ἐκασταχοῦ παρεμβαλλομένων νὰ ἐντυπῶνται καὶ παραμένωσιν ἐν τῇ μνήμῃ τῶν μαθητῶν κτῆμα ἴδιον αὐτῶν γινόμενα.

Ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοιούτου βιβλίου συγχαίρω ὑμῖν αὖθις ἀπὸ καρδίας, εὔχομαι δ' ὅπως αὐτὸ μὲν πλείστων τύχῃ ἀναγνωστῶν, ὑμεῖς δὲ ταχέως ἄλλην καὶ ἄλλην αὐτοῦ ἔκδοσιν καταρτίζοντες καταστήσητε αὐτὸ ὡς τελειότατον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Φεβρουαρίου 1901

Γ. Ν. Χατζιδάκις.

Γ. Παρατηρητέον ὅτι ἡ προκειμένη γραμματικὴ εἶνε ἡ πρώτη καὶ μόνη γραμματικὴ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης γραφεῖσα Ἰταλιστὶ πρὸς χρῆσιν τῶν Ἰταλῶν.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ κ. Χ. Κονταξάκης μετὰ τοῦ κ. Ν. Διαμαντοπούλου περιοδεύουσιν ἐν Αἰγύπτῳ.

ΧΑΛΚΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΤΕΝΑ—ΑΘΗΝΑΙ